

SAĞLIKTA MUHAFAZAKARLAŞMA-DİNSELLEŞME GÜNCESİ / 2007-2017

ÖNSÖZ

AKP iktidarı tarafından ikibinli yılların başında bir Dünya Bankası projesi olarak hayata geçirilen Sağlıkta Dönüşüm programı ile birlikte performansa dayalı ücretlendirme, sağlığın ve hekim emeğinin metalaşması ve hekime yönelik şiddet kavramları hekim kamuoyunun gündemine girmiş oldu. Bugün Sağlık Bakanı tarafından ikinci fazının “müjdesi” verilen Sağlıkta Dönüşümün birinci fazında “Sağlıkta Muhafazakarlaşma” adı altında tanımlayabileceğimiz bir politika ve ideolojik dayatma ile de tanıştık.

Özellikle son 7-8 yıl içerisinde en yetkili ağızlarda “Helal/Milli Kan” tartışmaları, yasal kürtajın hedef alınması, aile planlamasının çağdışı bir uygulama olarak tanımlanması, hastanelerde din psikoloğu kadroları oluşturulması, ebeveynlere zorunlu aşıları çocuklarına yaptırmama özgürlüğü! tanınması gibi dini motifli çok sayıda uygulama sağlık alanındaki gerici politikalara örnek oluşturuyor.

Bir ortaçağ projesi “Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği” Sağlık Bakanlığı tarafından 27 Aralık 2014 günlü Resmi Gazete’de yayınlamış ve yürürlüğe konmuştur. Bu şekilde etkinlik ve güvenilirlikleri kanıtlanmamış 15 farklı yönetime yasal olarak meşruiyet kazandırılmıştır.

Hekim modern tıbbın yani bilimsel bilgiye dayanan tıbbın uygulayıcısıdır. Oysa geleneksel, alternatif ve tamamlayıcı tıp olarak adlandırılan uygulamalara ilişkin bugün var olan bilimsel bilgi büyük oranda eksiktir ve bu yöntemlerin etkisiz olduğuna dairdir. Hatta bu uygulamaların bazılarının riskli ve göze alınamayacak yan etkilere sahip olduğu gösterilmiştir.

Bilim dışı uygulamalar yönetmeliklerle düzenlenip, Sağlık Bakanlığı tarafından yetkilendirilen merkezlerde sertifikasyona tabi tutularak, kamu hastaneleri, üniversite ve özel merkezlerde uygulanmalarına izin verilerek etkili birer tıbbi yöntem olarak onaylanmış olmakta en azından böyle bir algı oluşturulmaktadır. Bakanlığın bu uygulamaları kontrol altına aldığı ve merdiven altından kurtardığı iddiasına karşın inanç ve umut sömürsünün, kötüye kullanımın önü açılmaktadır.

Sonuçta sağlık alanında muhafazakarlaşma adına sistematik bir şekilde yapılan geriye dönük müdahaleler halkın sağlık algısında ve hekimlerin etik anlayışlarında kırılmalara yol açacaktır. Bugün giderek daha fazla sayıda hasta hekimlerin karşısına bilim dışı yöntemlerle vakit kaybetmiş ya da durumu daha da kötüleşmiş olarak çıkmaktadır.

Sağlık alanındaki muhafazakarlaşma Türkiye’de yakın bir gelecekte ciddi bir halk sağlığı sorunu olmaya adaydır.

Dr. Mine Önal

GİRİŞ: SAĞLIKTA MUHAFAZAKARLAŞMA

AKP iktidarının 2003 yılında yürürlüğe koyduğu Sağlıkta Dönüşüm Projesi (SDP), kademeli olarak, sağlık hizmetlerinin hem sunumunda hem de niteliğinde köklü değişikliklere yol açtı. Dünya Bankası projesi olarak sağlık politikalarını şekillendiren SDP, i) hizmet sunumunu, ii) sağlık hizmetlerinin finansmanını ve iii) yurttaşların sağlık hizmetlerinden yararlanma biçimini piyasanın işleyişine bıraktı.

Dünya Bankası tarafından “takdirle” karşılanan¹ SDP, 1980’lerde başlayan sürecin devamı niteliğindedir. 1980’li yılların sonunda yürürlüğe koyulan “sağlık reformu” süreci SDP ile tamamlandı.² Sağlık reformu çalışmalarında “Sağlık Sektörü Master Planı” ile başlayan sağlık sisteminin organizasyonu, 1990 ve 1994 yıllarında yine Dünya Bankası müdahilliğinde gerçekleşen “Sağlık Projeleri” ile sürdü.

14 yılda birinci basamak sağlık sisteminde koruyucu sağlık hizmetlerinden aile hekimliğine, yeşil karttan 11 kalemde katkı ve katılım paylarına, Genel Sağlık Sigortası sisteminden tamamlayıcı sağlık sigortasına dek geniş çapta değişiklikler hayata geçirildi. Stabilizasyonu sağlanamayan sağlık sistemini ayakları üzerinde tutmak amacıyla hemen her ay Sağlık Uygulama Tebliği’nde değişiklik yapıldı.

15.04.2015 tarihli 29327 sayılı Resmi Gazete’de, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanununa eklenen 158’inci madde ile kurulan Sağlık Bilimleri Üniversitesi (SBÜ) ve 669 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile Gülhane Askeri Tıp Akademisi’nin (GATA) SBÜ’ye devri, tıp eğitimi ve sağlık hizmetlerinin örgütlenmesini baştan aşağı değiştirdi.

14 yılda yasa, yönetmelik, yönerge, mevzuat değişikliği ile tersyüz edilen sağlık sistemi, niteliksel açıdan dönüşüme uğratıldı. Eğitim hizmetinde 4+4+4 sistemine paralel şekilde sağlık hizmetlerinde dinsel kodlar ve semboller hiz-

1 **Turkey Health System: Performance Assessment 2011**, WB, WHO, 2012, pp. 16 http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0004/165109/e95429.pdf

2 Onur Hamzaoglu & Cavit Işık Yavuz, “Sağlıkta AKP’li Dönemin Bilançosu Üzerine”, içinde **AKP Kitabı: Bir Dönüşümün Bilançosu**, der. İlhan Uzgel & Bülent Duru, Phoenix Yayınevi, Ankara, 2010, sf. 639.

met sunumunun bir parçası haline geldi. Bilimsel niteliği tıp otoritelerince tartışmalı olan ve/veya kabul görmeyen yöntemler ve tedavi biçimleri hem eğitim müfredatına girdi hem de kamu sağlık hizmetinde uygulamaya koyuldu. Sağlık Bakanlığı TÜSEB bünyesinde Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsü³ kurarak bu süreci kurumsallaştırdı.

Cambridge Üniversite’sinden sosyoloji profesörü Göran Therborn, analitik bir sınıflandırma eşliğinde, dinsel ideolojilerin “kapsayıcı” ve “varoluşsal” olduğunu yazar.⁴ Yaşamın anlamına, yaşamda iyi ve kötünün ne olduğuna ve insani varoluşta neyin olanaklı olduğuna dair sorulara cevap veren din, semboller ve kurallarla bir anlam evreni oluşturur.

AKP iktidarı döneminde söz konusu anlam evreni ile sağlık hizmetlerinin buluşturulması için özel bir çaba sarf edilmektedir. Dini söylemler tıbbi pratiklerle sentezlenerek muhafazakar ve dinsel sağlık sisteminin yapıtaşları oluşturulmaktadır. Martin Greiffenhagen, muhafazakarlığı tanımlarken üç temel özelliğinin “din”, “devlet” ve “otorite”nin üzerinde durur.⁵ Bu bakımdan, sağlık hizmetlerinde dinsel kodların ve sembollerin ağırlığının artmasını “sağlıkta muhafazakarlaşma” olarak adlandırmak mümkündür. Devlet eliyle yürütülen sağlık hizmetinin sunumunda din psikologlarından cin hastanelerine uzanan gerici ve çağdışı yöntemler, sağlıkta muhafazakarlaşma sürecinin en çıplak göstergeleridir

Muhafazakarlık kavramı, 1970 ve 1980’lerde yeniden anlam kazanmıştır. “Yeni sağ” olarak bilinen akımın ortaya çıktığı bu yıllarda muhafazakarlık, neoliberal düşüncenin kurucularından iktisatçı ve siyaset bilimci Friedrich A. Hayek’e göre siyasetin belirleyici öğelerinden birisi haline gelmiştir.⁶

AKP, neoliberal-muhafazakar iktidar yapısına uygun şekilde sağlık hizmetlerini piyasalaştırırken, kamunun payına düşen alanı dünya görüşü uyarınca yeniden düzenlemektedir. Kürtaj kısıtlaması, zorunlu aşılamanın kaldırması, Diya-

3 **Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsü**, <http://www.tuseb.gov.tr/geleneksel-tamamlayici-tip-enstitusu>

4 Göran Therborn, **İktidarın İdeolojisi, İdeolojinin İktidarı**, Çev. İrfan Cüre, Dipnot Yayınları, Ankara, 2008

5 Tanıl Bora, **Türk Sağının Üç Hali-Milliyetçilik, Muhafazakârlık, İslamcılık**, İstanbul, Birikim Yayınları, 1998, sf. 101.

6 Anthony Giddens, **Sağ ve Solun Ötesinde**, Çev. Müge Sözen, Şabir Yücesoy, Metis Yayınları, İstanbul, 2002, sf. 33.

net İşleri Başkanlığı ile imzalanan protokoller, manevi terapi, evde “manevi” bakım hizmeti gibi pek çok uygulamaya ve düzenlemeye imza atılmıştır.

Hastalara modern tıbbi uygulamalarla ruhsal destek ve danışmanlık verilmesi yerine din psikoloğu veya manevi destek uzmanları tarafından dinsel telkin verilmesi bilimsellikten uzak ve geriye dönük bir projedir.⁷ AKP iktidarının siyasi projesinin bir uzantısı olan sağlıkta muhafazakarlaşma süreci, çağdaş medeniyetler seviyesinden uzak gerici sağlık sisteminin temellerini atmaktadır.

Bu çalışmada belirli bir kronoloji oluşturmaya çalışılarak, adım adım sağlıkta muhafazakarlaşma sürecinin ana uğrakları, emek ve meslek örgütlerinin eleştirileri gözler önüne serilmeye çalışılacaktır.

7 Dr. Mine Önal, **Sağlıkta muhafazakarlaşma masaya yatırıldı**, Hekim Postası, 22 Şubat 2016, <http://www.hekimpostasi.org.tr/2016/02/22/saglikta-muhafazakarlasma-masaya-yatirildi/>

SAĞLIKTA MUHAFAZAKARLAŞMA KRONOLOJİSİ

09 Kasım 2007 / Hürriyet

Hastanelerde din hizmeti⁸

Diyaret İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı Mehmet Kapukaya, Türkiye’de de hastaların istemeleri halinde hastanelerde din hizmeti alması gerektiğini belirterek, “İnsanlar psikolojik olarak dua edildiği zaman rahatlıyorlar ve daha çabuk iyileşiyorlar” dedi.

“1995 YILINDAKİ UYGULAMA 1,5 YIL SÜRDÜ”

Mehmet Kapukaya, Türkiye’de 1995 yılında başlatılan uygulamanın, Ankara Tabip Odasından bir üyenin uygulamanın iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açtığı davada, Danıştay 5 Dairesi’nin 12 Nisan 1996 tarihinde aldığı kararla yürütmeyi durdurma kararı alması nedeniyle sona erdiğini söyledi. Sağlık Bakanlığının yürütmeyi durdurma kararına itirazını ise Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu’nun, 18 Ağustos 1996’da reddettiğini belirten Kapukaya, uygulamanın Türkiye’de yaklaşık 1,5 yıl sürdürdüğünü ifade etti.

“Uygulamayla ilgili alt yapı oluşturulması, kanuni boşlukların giderilmesi ve yeni bir kanun çıkarılarak hastanelerde din hizmetinin devam ettirilmesi gerekir” diyen Kapukaya, uygulamanın Avrupa’daki hastanelerde de yürütüldüğünü söyledi.

Bazı vatandaşların, hastaların din adamını görmesi halinde psikolojik olarak rahatsız olabileceklerine inandıklarını belirten Kapukaya, “Aslında isteyenlere din hizmeti verilmesi taraftarıyız. Çünkü din görevlisini gördüğünde insanın ölümü hatırlaması ve bunun hastaya bir faydası olmayacağı, aksine zararı olacağı gibi düşünenler de olabilir. Bu nedenle de isteyenlere böyle bir hizmetin verilmesi önemlidir” diye konuştu.

⁸ Hastanelerde din hizmeti, Hürriyet <http://www.hurriyet.com.tr/hastanelerde-din-hizmeti-7649387>

“DİYANET, HASTANELERDE DİN HİZMETİ MODELİ OLUŞTURMALI”

İzmir İl Vaizesi Serpil Başar da Dünya Sağlık Örgütü’nün kabul ettiği “Evrensel Hasta Hakları”nda “hastaların kuruluşun imkanları ölçüsünde ve idarece alınan tedbirler çerçevesinde dini vecibelerini yerine getirmeye hakkı vardır” ibaresinin yer aldığını anımsattı.

Başar, Türkiye’de ise 1998 yılında yürürlüğe giren Hasta Hakları Yönetmeliği’nin 38. maddesinde, “Dini Vecibeleri Yerine Getirebilme ve Dini Hizmetlerden Faydalanma” başlığı altında bu konunun düzenlendiğini kaydetti.

Bu konudaki mevcut ihtiyaç ve talepler doğrultusunda Diyanet İşleri Başkanlığının “hastanelerde bir din hizmeti modeli” üzerinde düşünmek durumunda olduğunu ifade eden Başar, Türkiye’de hastanelerde din hizmetinin sadece ölüme yakın ve ölüm sonrası hizmet şeklinde düzenlendiğini, uygulamanın manevi destek ve moral hizmet sunulması ile ilgisi olmadığını belirtti.

21 Temmuz 2011 / sol

Emine Erdoğan'lı «İslami Alternatif Tıp» Propagandası⁹

“Kupa terapisi”, ya da bilinen ismiyle hacamat, 22-24 Temmuz tarihleri arasında Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi'nde düzenlenecek bir sempozyumla “tıp dünyasına” tanıtılacak. İslamcılar›ın, vakt-i zamanında Muhammed'in de kullandığı ve tavsiye ettiği varsayıldığı için benimsedikleri hacamat yöntemiyle ilgili sempozyumun açılışında, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan katılacak.

Dinci söylemlerle süslü bu alternatif tıp yöntemi, iki omuz arasından, sırttan, başın arka tarafından yahut vücudun herhangi bir yerinden tedavi maksadıyla bardak, şişe veya boynuzla kan aldırma olarak tarif edilebilir.

Hacamat yönteminin İslam'da caiz olmasının sebebi, çeşitli hadislerde geçen ifadeler:

Mirac gecesinde yanından geçtiği bir melek grubunun Peygamberimize: “üm-metine hacamatı emret!” diye söylediğini Abdullah b. Abbâs (r.a) rivayet etmektedir (Ali Nâsif, et-Tâc, III, 203).

Hz. Peygamber (s.a.s) bizzat kendisi Ebû Taybe adında bir Haccâm'a hacamat yaptırmış ve başından kan aldırıp haccâma ücretini ödemiş ve şöyle buyurmuştur: “Kan aldırma yollarının en güzeli hacamattır. (yahut hacamat sizin en iyi tedavi yollarınızdır)”(Buhâri, Tıb 13 Müslim, Musakat 62, 63 Ebû Dâvûd Nikâh 26, Tıb 3).

Nâfi der ki İbn Ömer (r.a) şöyle dedi: Ben, Resulullah (s.a.s)'den şu buyruğu işittim: “Hacamat olmak aç karnına daha faydalıdır. Hacamat olmak akıllı ve hıfzetme (ezberleme) gücünü artırır. Hâfız olanın da hıfzetmek kabiliyetini kuvvetlendirir. Artık kim hacamat olmak isterse Allah'ın ismini anarak perşembe günü hacamat olsun “ (İbn Mâce, Kitâbu't-Tıb, 22).

9 Emine Erdoğan'lı «İslami Alternatif Tıp» Propagandası, <http://haber.sol.org.tr/bilim-teknoloji/emine-erdoganli-islami-alternatif-tip-propagandasi-haberi-44723>

11 Mayıs 2012 / Posta

Yatalak hastaya manevi terapi¹⁰

Gaziantep'in pilot il seçildiği projeye göre, destek ünitelerine bağlı olarak hayatını sürdüren hastalar, Müslüman ise Diyanet görevlilerinden, Hristiyan ise papaz, Musevi ise hahamlardan hizmet talep edebilecek

Türkiye, dünyanın birçok ülkesinde uygulanan ve hastalar üzerinde olumlu sonuçlar veren 'Destek Tedavi Merkezi' projesi için ilk adımı attı.

Zaman'ın haberine göre, destek üniteleriyle hayatını sürdüren hastalara, dinleri dikkate alınarak manevî destek sağlanacak.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın pilot il olarak seçtiği Gaziantep'te uygulanacak proje kapsamında hastalar, helalleşmek istediği tanıdıklarıyla da bir araya getirilecek.

Çalışma için ilk etapta 40-50 yataklı bir merkez oluşturacaklarını belirten Gaziantep Sağlık Müdürü Prof. Dr. Metin Karakök, Türkiye'nin her yerinden müracaat alabileceklerini söyledi.

Karakök, "Yatalak veya alzheimer gibi rahatsızlığı olan hastamız Hristiyan ise papaz, Musevi ise haham, Müslüman ise Diyanet görevlileri veya gönüllü kuruluşlar aracılığıyla destek vereceğiz. Hastalığı nedeniyle çöken moralleri düzeltilecek. Helallik almalarını sağlayacağız, küsleri barıştıracacağız. Dışarıdan gelmek isteyen olursa kapımız herkese açık olacak." dedi.

Merkezde görev yapacak çalışanların titizlikle seçileceğinin altını çizen Prof. Dr. Karakök, hizmet binasında moralleri bozan her türlü şeyden kaçınılacağını anlattı. Proje desteklediklerini ifade eden Gaziantep Müftüsü Prof. Dr. Ali Bakkal, çalışmanın önemli bir ihtiyacı gidereceğini vurguladı.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile ortak olarak hayata geçirilecek 'Destek Tedavi Merkezi' projesine Gaziantep Müftülüğü de destek verecek. Şehitkamil ilçe sınırında yapılması planlanan ve pilot olarak uygulanacak merkezin ilk etapta 40-50 yatak kapasiteli olması düşünüyor. Projesi çizim aşamasında olan çalışma, tedavisi tıbben biten hastalara manevi destek sağlanması konusunda büyük önem taşıyor.

¹⁰ Yatalak hastaya manevi terapi, Posta, <http://www.posta.com.tr/yatalak-hastaya-manevi-terapi-haberi-120807>

24 Mayıs 2012 / TKHK

“I. Ulusal Din Psikolojisi ve Manevi Bakım Çalıştayı” Ankara’da Yapıldı¹¹

24 Mayıs 2012 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen I. Ulusal Din Psikolojisi ve Manevi Bakım Çalıştayı Bakanlığımız, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı başta olmak üzere, Toplum Ruh Sağlığı Derneği ile Palyatif Sağlık Hizmetleri Derneği tarafından düzenlendi.

Program, açılış konuşmaları ile başladı. TBMM Milletvekili Sayın Cevdet ERDÖL konuşmasında: “Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu ile birlikte önemli bir toplantının ilkinin yapıyoruz. İlklerin her zaman zorluğu olur. Bu anlamlı çalışmanın inşallah çıktıkları bizlere ışık ve yol göstermesi bakımından önemli olacaktır. Aslında din, düşünülürse esas olan insanın mutluluğu ise vazgeçilmezdir. Kişilerin terbiyesi için, topluma adaptesi için din olmasa olmaz. İnsanı öldürmek, yalan söylemek, zina yapmak, hırsızlık yapmak tüm dünya dinlerinde yasak. İnsanlar sadece et ve kemikten ibaret değildir. Sağlıklı ve hasta hallerinde maneviyatları da etkilidir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde ciddi ruh hastalıkları metodları kullanılmıştı. Özel bahçe özel giysi özel köyler oluşturulmuş ve özel itibar gösterilmiştir. Öyle ki hasta olmayanlar da “bizde bu itibarı görelim” diye hasta olduklarını söylemeye başlamışlar. Neticede insanları toplumun fertlerin mutluluğu da hesaba katılarak bu çalışmaların önemi ortaya çıkıyor” dedi ve konuşmasını bitirdi.

Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Başkanımız Sayın Hasan ÇAĞIL: Bu çalışma ile güzel bir başlangıç olduğunu, yapılan hizmetin insana olduğunu bunun da laboratuvar hizmetleri gibi test ile ölçülen yapı olmadığını, insanın manevi tarafının da önemli olduğunu söyledi. Sadece palyatif bakımın değil, sunulan tüm hizmetler de, manevi bakımın gerekli olduğunu vurguladı. “Karşılaştığımız şiddetten tutun da, hem çalışan hem de hasta memnuniyeti açısından insana yaklaşımın tek taraflı olamayacağı görülmektedir.” dedi.

Kurum Başkan Yardımcımız Orhan KOÇ da; “Başarılı bir şekilde uygulanan Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın önemli olabilecek bir çalışması da verilen

¹¹ I. Ulusal Din Psikolojisi ve Manevi Bakım Çalıştayı, TKHK, <http://www.tkhk.gov.tr/TR,197/i--ulusal-din-psikolojisi-ve-manevi-bakim-calistayi.html>

hizmetin manevi boyutu ile ele alınmasıdır. Evlere Sağlık Hizmeti sunuyoruz eksik olan manevi desteğin de nasıl olacağını planlamak, şefkat ortamında bakımlarını sağlamak, ruh sağlığı hastalarını onları rencide etmeden, sosyal içerikli manevi bakımının yapılmasını planlamak insana verilecek en önemli hizmetlerdir. İleriye dönük bu eksikimizi kapatacağımızı düşünüyorum” şeklinde ifade etti.

Çalışmaya çeşitli üniversitelerimizin İlahiyat Fakültesi Din Psikolojisi Ana Bilim Dalında Görevli hocaları, bazı kurum ve kuruluşta görevli katılımcıların katılımı ile dört ana başlıkta devam edildi. “Manevi Bakım Uzmanı’nın Görev Tanımı”, “Manevi Bakım Uzmanı Yetiştirme Programının Belirlenmesi”, “Manevi Bakım Uzmanlarının Çalışma Alanları” ve “Manevi Bakım Uzmanlarının Uygulama Alanlarında Karşılaşabileceği Sorunlar ve Öneriler” olarak belirlendi.

25 Mayıs 2012 / Radikal

Erdoğan: Sezaryene karşıyım, kürtaj cinayettir¹²

Erdoğan, Hilton Otel’de düzenlenen Uluslararası Nüfus ve Kalkınma Konferansı Eylem Programı’nın uygulanmasına ilişkin 2012 Uluslararası Parlamenterler Konferansı kapanış oturumunda yaptığı konuşmada, Türkiye ‘nin konferansın da gündemini teşkil eden insani kalkınmayla ilgili birçok alanda son yıllarda çarpıcı ilerlemeler kaydettiğini söyledi.

Başbakan Erdoğan , dünyada her yıl 5 yaş altında 5 milyon çocuğun yaşamını yitirdiğini belirterek, 101 milyon çocuğun ilkökul çağına bile ulaşamadığını söyledi.

Temiz suya ulaşma imkanı bulunmayan, açlıkla mücadele eden, eğitim hakkı elinden alınmış çocukların sayısının azımsanamayacak düzeyde kalmaya devam ettiğine dikkati çeken Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Türkiye olarak, çocuklar konusunda da büyük bir hassasiyet içindeyiz. Çocukları çok seviyorum. Ben ülkemde en az 3 çocuk istiyorum. Çünkü genç dinamik bir nüfusa ihtiyacımız olduğunu biliyorum ve bu çalışmayı sürdürüyoruz. Türkiye, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni ilk imzalayan ülkelerden biridir. Ayrıca, Çocuk Koruma Kanunu’nu kabul etmiş, çocuklarımızla ilgili hukuki temeldeki eksikliklerin giderilmesi için önemli bir yol kat etmiş durumdayız.

Şunu da açıkça söylüyorum, sezaryene ilgili doğumlara karşı olan bir başbakanım. Kürtajı bir cinayet olarak görüyorum. Buna kimsenin müsaade etme hakkı olmamalı. Ha anne karnında bir çocuğu öldürürsünüz ha doğduktan sonra öldürürsünüz. Hiçbir farkı yok. Buna karşı çok daha duyarlı olmaya mecburuz. Buna karşı el birliği içinde olmak zorundayız.”

12 Erdoğan: Sezaryene karşıyım, kürtaj cinayettir, Radikal, <http://www.radikal.com.tr/politika/erdogan-sezaryene-karsiyim-kurtaj-cinayettir-1089120/>

30 Mayıs 2012 / Hürriyet

Kürtaj Yasası Çıkartacağız¹³

Başbakan Tayyip Erdoğan, “Bakanıma söyledim. Kürtajla ilgili yasağı hazırlıyoruz ve bu yasağı çıkartacağız. Bunun bizim değerlerimizde bir yeri var. Buna müsaade edilmez” dedi. Kurtköy’de yapımı tamamlanan Özel Emsey Hastanesi’nin açılışını yapan Erdoğan kürtaj ve sezaryen konusunda şunları söyledi:

Bilimsel konuşuyoruz

Benden çok Sağlık Bakanımın, doktorlarınızın bahsetmesi lazım. Çünkü karşı çıkanların neden karşı çıktığını doktor arkadaşlarımin da çok iyi bilmesi lazım. İki konu var. Zaten bakanıma söyledim. Kürtajla ilgili yasağı hazırlıyoruz ve bu yasağı çıkartacağız. Şimdi bazıları çıkıyor, ‘Kürtaj yaptırmak bir haktır’ diyor. Kadın diyor, ‘İsterse kürtajı yaptırır. O onun kendi hakkıdır. Siz onun vücudunda müdahalede bulunamazsınız.’ İntihar edene de müsaade et. Niye köprüden atlayana müdahale ediyorsun, atlasın aşağı. Böyle saçmalık olur mu? Burada iki cefa var. Bir ana karnındaki ceninin öldürülmesi olayı var. İki kendine zarar var. Biz bunları konuşurken bilimsel konuşuyoruz. Ve ana karnındaki ceninin öldürülmesi ile doğumdan sonra öldürülmüş insanın arasında hiçbir fark yok.

Bu bir cinayettir

Ve bu konuda ben hanım kardeşlerimizin çok hassas olmasını, başbakanları olarak kendilerinden rica ediyorum. Bu bir cinayettir. Yine aynı şeyi söylüyorum. ABD’de de kürtaja karşı korkunç mücadele var. Yasalar var. Batı’nın birçok toplumunda aynı şekilde çıkarılmış yasalar var. Biz de bunu çalışıyoruz. Bunun bizim değerlerimizde bir yeri var. Buna müsaade edilmez. Ha, Allah göstermesin bir ölüm tehdidi gibi şeyler ayrı konular.

13 Kürtaj Yasası Çıkartacağız, <http://www.hurriyet.com.tr/kurtaj-yasasi-cikartacagiz-20654033>

28 Eylül 2012 / Ntv

İstanbul ‘hacamat’ı tartışıyor¹⁴

Geleneksel tıp yöntemlerinin destekleyici tedaviler arasındaki yeri tıbbın önemli konu başlıkları arasında. Dünyanın dört bir yanından bilim insanları da geleneksel yöntemlerden biri olan kupa terapisi ve hacamatı tartışmak için İstanbul’da buluştu.

Hipokrat’tan günümüze Osmanlı, İslam ve Çin tıbbında yer etmiş olan kupa terapisi bilimsel bir ortamda tartışmaya açıldı. Finlandiya, Kore, Hindistan, Mısır, İngiltere, İsviçre, Almanya ve Amerika gibi birçok ülkeden bilim insanları Haliç Kongre Merkezi’nde düzenlenen “Kanıtla Dayalı Geleneksel Tıp, II. Uluslararası Kupa Terapisi Sempozyumu için bir araya geldi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın eşi Emine Erdoğan, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu’nun eşi Dr. Sare Davutoğlu da İstanbul Doğal Sağlık Enstitüsü’nün, British Cupping Society işbirliği ile düzenlediği sempozyumun konuşmacıları arasında.

Kupa terapisi, kan dolaşımını arttırmak, bağışıklık sistemini güçlendirmek ağrı kontrolü ve bazı hastalıkların tedavisine destek sağlamak için bölgesel vakum oluşturmaya dayanan geleneksel bir terapi yöntemi.

BİLİMSEL ARAŞTIRMALARA İHTİYAÇ VAR

Terapinin mekanizmasını anlatan fazla çalışma yok, ancak bilimsel araştırmalar sonucu ortaya atılan birkaç teori var. Birçok ülkede kupa terapisinin etkisi ve mekanizmasıyla ilgili araştırmalar yapılıyor. Son 10 yılda kupa terapisine olan akademik ilginin arttığını söyleyen Doğal Sağlık Enstitüsü Başkanı Faruk Günindi, “Bu konuda tatmin edici bilimsel araştırmaların yapılmasını bekliyoruz” dedi.

PROF. ALTINTAŞ: KUPA TERAPİSİ TIBBIN ARAŞTIRMA KONULARINDAN BİRİ

İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı’ndan Prof. Dr. Ayten Altıntaş da hacamat ve kupa terapisinin Osmanlı tıbbında çok uygulanan

14 İstanbul ‘hacamat’ı tartışıyor, <http://www.ntv.com.tr/saglik/istanbul-hacamati-tartisiyor,MfmxoHpc3UawgCoB3EUyfw>

ve tıp kitaplarında yer alan yöntemler olduğunu söyledi. “Osmanlı tıbbında tedavi; bedende biriken ve atılmazsa hastalık yapan zararlı maddelerin uzaklaştırılması esasına göre temellendirilmiştir” diyen Prof. Altıntaş, “Hekim hastalığın nedenini teşhis ettikten sonra temizlenmesi gereken yere kupa uygular, gerekirse hacamat yapar, böylelikle hastalığa sebep olan maddeleri uzaklaştırarak vücudu arındırırdı. Kupa terapisi, akupunktur gibi gelenekseldir ve bugünkü tıp biliminin araştırma konuları arasına girmiştir” diye konuştu.

ÜNİVERSİTELERDE DERS OLARAK OKUTULUYOR

Kupa terapisinin yurt dışında birçok üniversitede ders olarak okutulduğunu belirten Günindi, “Bunu, Uluslararası Kupa Terapisi Sempozyumu 2012 programı katılımcılarını incelediğinizde de görebilirsiniz. Bu akademisyenlerin her biri kendi üniversitelerinde kupa terapisi ile ilgili araştırma yürütüyor. Kore, Hindistan, Pakistan, Sudan, Nijerya, Mısır, Suudi Arabistan, Finlandiya, İsviçre, Almanya, İngiltere ve Amerika bunlardan bazıları” diye konuştu.

17 Aralık 2012 / Akşam

“Bebeğini kendisi isteyerek düşürene 2 yıl hapis”¹⁵

Kamuoyundaki kürtaj tartışmasının ardından devlet harekete geçti... Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, ‘Üreme Sağlığı Yasa Taslağı’na ilişkin çalışmalarını tamamladı. Taslağın, Meclis Genel Kurulu’nda devam eden bütçe görüşmeleri sonrası, Bakanlar Kurulu’na gelmesi bekleniyor. Hükümetin çalışmalarını büyük bir gizlilikle yürüttüğü taslağın ayrıntılarına ise AKŞAM ulaştı...

‘ENSEST’ İFADESİ

- Taslakta, AK Partili kimi vekillerin ‘Tecavüz edilen kadın da doğursun’ görüşleri nedeniyle kamuoyunda tartışma yaratan konuya da açıklık getirildi. Buna göre Türk Ceza Kanunu’nun (TCK) 99. maddesinde yer alan ve kadının mağduru olduğu bir suç sonucu gebe kalınması halinde 20’nci haftaya kadar kürtaj imkanı tanıyan düzenleme süre yönüyle korundu. Ancak yasa metnindeki ‘kadının mağduru olduğu bir suç’ ifadesi değiştirilerek yerine, ‘ensest ve tecavüz sonucu mağdur olan bir kadın’ ifadesi getirildi.
- Suçun, mağdur ile evlenme yasağı bulunan kişi arasında işlenmesi halinde yani enest durumunda şikayet aranmaksızın faile 5 yıldan 12 yıla kadar hapis cezası verilecek.

Bebeğini kendisi isteyerek düşürene 2 yıl hapis

- Taslaktaki en önemli değişiklikler ise tecavüz ve cinsel istismar suçları ile yasadışı kürtaj yapan hekimlere verilecek cezalarda artırıma gidilmesi oldu.
- TECAVÜZ ve cinsel istismar suçlarına ve yasa dışı kürtaj yapan hekimlere verilecek cezalar 8 yıla çıkartılarak ikiye katlanacak.

15 <http://www.aksam.com.tr/guncel/magdura-kurtaj-siniri-20-hafta--154636h/haber-154636>

- Yasal kürtaj süresi geçtikten sonra bebeği kendi düşüren kadınlara verilen bir yıllık hapis cezası da iki yıl olarak uygulanacak.
- Gebelikte 10 haftalık süresi geçen kadına kürtaj yapan hekim, söz konusu kadının ölmesine neden olursa alacağı cezasının alt sınırı 20 yıl olacak.

Tecavüze iki kat ceza

- Tecavüz ve ensest suçlarını işleyenler, cezalarını tamamladıktan okul, hastane ve kreşlerde görev alamayacak, çocuklarla ilgili hiçbir işte çalışamayacak.
- Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişiye verilen ceza da 3-8 yıldan 6-15 yıla çıkartılacak.

Kürtaj süresi değişmeyecek

- Taslakta, isteğe bağlı kürtaj süresi değiştirilmiyor. İsteğe bağlı kürtaj için 10 haftalık süre korunurken, bunun tam teşekküllü devlet hastanelerinde yapılması şartı konuyor.
- Kürtaj için başvuran kadına, kürtajın riskleri anlatılırken, tekrar düşünmesini sağlamak üzere ceninin kalp atışının dinletilmesi kuralı getiriliyor.
- Kürtaja karşı olan hekim 'ret' hakkına sahip olacak ve hastasını başka meslektaşına yönlendirecek.

24 Aralık 2012 /Ntv

Muayenehaneye kürtaj yasağı¹⁶

‘Üreme Sağlığı Yasa Taslağı’nda sona gelindi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a sunulan taslakta kürtaj konusunda muayenehanelere sıkı yaptırımlar var.

Sağlık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı, ‘Üreme Sağlığı Yasa Taslağı’na ilişkin çalışmalarını tamamlamak üzere.

Bakanlar Kurulu’na sunum yapılan öneri üzerinde bir miktar daha çalışılacak. Taslakta öncelikle kürtaj ile ilgili tanımlara yer veriliyor. Ayrıntıları, TRT Haber’e konuşan Sağlık Bakanı Recep Akdağ açıkladı.

Bakan Akdağ, kürtajın bir aile planlaması ve çocuk sayısı kontrol yöntemi olarak kullanılmaması gerektiğini düşünüyor. Kürtaj için yasal sınır yine 10 hafta olarak kalıyor. Kürtaj başvurusu yapan kadına, riskler anlatılacak. Kürtaj, ancak tam teşekküllü hastanelerde yapılacak. Bu kapsamda muayenehanelerde kürtaj yapılmayacak.

Bakan Akdağ, kürtaj yapılan kuruluşların gerekli özeni gösterecek donanımına sahip olması gerektiğini söyledi. Akdağ, “Muayenehanelerde bile kürtaj yapıldığını biliyoruz. İstenmeyen sonuçlarla da karşılaşılabilir. Bir taraftan anneyi koruyacağız, annenin haklarına istinaden bebeği koruyacağız” dedi.

YENİ YAPTIRIMLAR YOLDA

Kürtaj yasağına uymayan muayenehanelere ise etkin yaptırımların geleceği belirtildi.

1 Ocak 2013 tarihinden itibaren ise Türkiye, yeni bir sistemle tanışıyor. “Sağlık net 2 veri” projesiyle hastaların tüm bilgileri kayıt altına alınacak. Özel hastane ve muayenehanelerdeki hekimler de hastaya ait bilgileri bu yeni yazılım üzerinden paylaşacak.

Bakan Akdağ’ın proje hakkında şunları söyledi: “Bu oldukça zor bir proje, dünyada Türkiye gibi 75 milyona ulaşmış nüfusu olan herhangi bir ülkede bunu gerçekleştirebilmiş olan bir yönetim yok. “

Uygulama hastanın isteğine bağlı olacak.

¹⁶ Muayenehaneye kürtaj yasağı, Ntv, <http://www.ntv.com.tr/saglik/muayenehaneye-kurtaj-yasagi,cwsc4e5xtkeo1K7lOJwlaA>

25 Mart 2013 / www.akparti.org.tr

'3 çocuk' söylemi stratejik bir bakış açısı¹⁷

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Süleyman Soylu, "Kamuoyunda '3 çocuk' olarak bilinen söylem, Türkiye'nin doğurganlık hızını belli bir dengede tutmayı ve genç nüfus avantajımızı sürdürmeyi amaçlayan stratejik bir bakış açısıdır" dedi.

Soylu, AK Parti Ar-Ge Başkanlığı tarafından Malta Köşkü'nde düzenlenen "Nüfus Politikaları ve Türkiye'nin Geleceği" çalıştayının açılışındaki konuşmasında, gelişmiş ülkelerin yaş ortalamasındaki artış karşısında Türkiye'nin genç nüfusunun avantaj olarak görüldüğünü, ancak son dönemde ortaya çıkan nüfus istatistiklerinin, Türkiye'nin bu avantajını kaybettiğine işaret ettiğini söyledi.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun geçen ay yayımladığı projeksiyona göre, mevcut demografik eğilimlerin devam etmesi durumunda, Türkiye'nin nüfusunun 2023 yılına kadar giderek yaşlanacağına işaret eden Soylu, şu bilgileri verdi:

"2012 rakamlarına bakıldığında, yaşlı nüfus olarak tabir edilen 65 yaş ve üzerindeki nüfusun 5,7 milyon kişi, bunların toplam nüfusa oranının yüzde 7,5 olduğu görülüyor. 2023 yılına gelindiğinde ise yaşlı nüfus 8,6 milyon kişiye, genel nüfus içindeki payı yüzde 10,2'ye yükselecektir. Ortanca yaş ise 30,1'den 34'e yükselecek. Aynı projeksiyona göre Türkiye'nin nüfusu 2023'te 84 milyon, 2050'de 93 milyon olacak ve bu dönemden sonra gerilemeye başlayacak."

Soylu, nüfusun bu tempo ile "100 milyon" eşğine ulaşamayacağını belirterek, "Elbette tüm bu veriler, doğurganlık hızının azalmasıyla yakından ilişkilidir. 2012 rakamlarına göre Türkiye'nin doğurganlık hızı 2,02'dir. 2008'de 2,16 idi. Dolayısıyla Sayın Başbakan'ın ve AK Parti Hükümeti'nin kamuoyunda '3 çocuk' olarak bilinen söylemi, Türkiye'nin doğurganlık hızını belli bir dengede tutmayı ve genç nüfus avantajımızı sürdürmeyi amaçlayan stratejik bir bakış açısıdır" diye konuştu.

17 '3 çocuk' söylemi stratejik bir bakış açısı, <http://www.akparti.org.tr/site/haberler/3-cocuk-soylemi-stratejik-bir-bakis-acisidir/42083#1>

“2023 ve 2071 sütunlarını sağlıklı bir biçimde dikebilmek için...”

Süleyman Soylu, AK Parti'nin nüfusun genel eğitim düzeyini yükseltmek için attığı adımlardan bazılarını, “2002’de 7,5 milyar lira olan Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinin 2011’de 34 milyar liraya çıkarılması”, “170 bin yeni derslik inşa edilmesi”, “eğitim sisteminin bilişim teknolojisinin ürünleri ile donatılması”, “dar gelirli aile çocuklarına verilen ilk ve ortaöğretim burslarının 2012’de 117 liraya yükseltilmesi” ve “üniversite sayısının 170’e çıkarılması” şeklinde sıraladı.

Türkiye’nin 2023 ve 2071 yılları için güçlü hedefler belirlediğini hatırlatan Soylu, “Bunların tamamı somut ve gerçekçi hedeflerdir, ancak 2023 ve 2071 sütunlarını sağlıklı bir biçimde dikebilmek için nüfusumuzun nicelik ve niteliğini sağlıklı ve gerçekçi bir biçimde artırmak durumundayız. Türkiye’nin 21. yüzyılda küresel ve bölgesel bir güç haline gelebilmesi ancak genç nüfus avantajını sürdürmesiyle mümkün olacaktır” dedi.

03 Nisan 2013 / Radikal

Yenidoğanın dini forma girdi!¹⁸

Yenidoğan bebeklerin hastalığı olup olmadığının anlaşılması için yapılan ‘yenidoğan tarama formları’na yeni eklenen maddeler tepki çekti. Formlarda “Baba TC kimlik numarası, çocuğun evlilik içi ya da dışı olup, olmadığı ve çocuğun dini” gibi alanların doldurulması isteniyor.

İstanbul Tabip Odası, dün bu durumun hasta mahremiyetinin ihlal edileceği anlamına geldiği söyledi. Ancak o formlarda dikkat çeken bir ayrıntı daha var. O da ‘bebeğin dini’ kısmında doldurulması gereken bölüme ancak İslam ve Musevi yazılabileceği... Sadece 6 harfin yer alabileceği alana ‘Hristiyan’ yazılmıyor mesela.”Yenidoğan Tarama Formları’na eklenen bazı maddelere ilişkin” dün düzenlenen basın toplantısında konuşan İstanbul Tabip Odası Üyesi Feray Kara, Yenidoğan Taraması’nın, doğumsal metabolizma hastalıklarının bir kısmında erken tedavi ile geriye dönüşümü olmayan kalıcı hasarların ya da ölümün önlenmesi için yapıldığını anlattı.

“AMAÇ HAYATIN İLK HAFTASINDA TEDAVİYE BAŞLAMAKTIR”

Tarama programının Türkiye ’de devlet sorumluluğunda yürütüldüğünü aktaran Kara, şunları söyledi: “Yenidoğan bebek, hastaneden taburcu edilirken, tarama için kan örneği alınmaktadır. Bebekler bir hafta süre ile beslendikten sonra ikinci bir örnek aile sağlığı merkezinde veya doğum yapılan hastanede alınır. Amaç, hayatın ilk haftasında tedaviye başlamaktır. Bu nedenlerle tüm yenidoğanlarda hızla tarama testleri uygulanmalıdır. sağlık bakanlığı son aylarda bu bilgilerin dijital ortama aktarılmasını istemektedir. Bu yenidoğan tarama formlarında eski formlardan farklı olarak baba TC kimlik numarası, çocuğun evlilik içi ya da dışı olup, olmadığı ve çocuğun dini de bildirilmesi istenen bilgiler arasında yer almıştır. Üstelik babanın TC numarası verilen formda kayıtlı edilmesi zorunlu alan haline getirilmiştir.”

“HASTALARA AİT BİLGİLER SIR OLARAK SAKLANMAK ZORUNDADIR”

Kara, her çocuğun yenidoğan taramasından yararlanması gerektiğini vurgulayarak, şöyle konuştu: “Hiçbir veri çocuğun doğmuş olması dışında, zorunlu

18 <http://www.radikal.com.tr/turkiye/yenidoganin-dini-forma-girdi-1127898/>

tutulamaz. Çocuklar, babalarının varlığı veya resmi bir evlilik içinde doğmuş olmalarına göre ayrılamaz. Diğer yandan sağlık çalışanları ve hekimler mesleğin icrası ile ilgili etik kuralları gereği yansız olmak ve hastalarına ait bilgileri sır olarak saklamak zorundadırlar. Babanın kimlik numarası, bebeğin resmi bir evlilikte doğup doğmadığı tıbben gerekli olmayan bilgilerdir. Kaldı ki, yenidoğan bebeği ve doğum yapan kadını sağlık hizmetleri için bir baba T.C. numarasına zorlamak aynı zamanda cinsiyetçi bir uygulamadır. Kadınların, evlilik dışında çocuk sahibi olamayacaklarının ilanıdır.”

“MAHREMİYETİN KORUNMAYACAĞININ AÇIK GÖSTERGESİ”

Sağlık Bakanlığı'nın, konuyla ilgili talebin Nüfus İdaresi'nden geldiğini söylediğini kaydeden Kara, “Sağlık Bakanlığı'na emanet edilen bilgilerin, Sağlık Bakanlığı tarafından saklanmasını istemek, tüm yurttaşların hakkıdır. Bu açıklamalar, mahremiyetin ve gizliliğin korunmayacağına açık göstergesi, elektronik verilerin üçüncü şahıslarla paylaşılacağına aleni deklarasyonudur” dedi.

08 Şubat 2013 / CNN Türk

Bakanlık'tan "yenidoğan formu" açıklaması¹⁹

Sağlık Bakanlığı, yenidoğan tarama testinde kullanılan yeni formlarda yer alan, bebeğin anne ya da babasından hangisinin üzerine kayıt edileceğini belirlemek için sorulan soru ile din hanesinin Bakanlıkça değil, Nüfus Hizmetleri Genel Müdürlüğüne kullanılacak bilgiler olduğunu, bu alanların doldurulması zorunluluğu bulunmadığını bildirdi.

Sağlık Bakanlığı'ndan, CHP Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın dile getirdiği, "Yenidoğan bebeklerin tarama testinde kullanılan yeni formlarına bebeğin dini, evlilik içi veya evlilik dışı hanelerinin eklendiği" iddiasıyla ilgili yazılı bir açıklama yapıldı.

"Ulusal Yenidoğan Tarama Programı Yazılımı" ve "Topuk kanı örneği kağıdı"nın, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ve Nüfus Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile birlikte nüfus kayıt işleminde kullanılacak şekilde yeniden düzenlendiği kaydedilen açıklamada, şöyle denildi:

"Topuk kanı örneği kağıdında; ailenin adres ve iletişim bilgileri, kan numunesi alınmasına dair bilgiler, anne-baba, bebek kimlik bilgileri ile doğuma dair (bebeğin doğum yeri, tarihi ve saati, cinsiyeti, doğumun gerçekleşme şekli, doğum ağırlığı ve gebelik haftası) bilgiler yer almaktadır. Formun bu kısmında yer alan bebeğin anne ya da babasından hangisinin üzerine kayıt edileceğini belirlemek için sorulan soru ile din hanesi Bakanlığımızca değil, Nüfus Hizmetleri Genel Müdürlüğüne kullanılacak olan bilgilerdir. Bu alanların doldurulması zorunlu değildir. Bu bilgiler daha sonraki aşamada bebeğin nüfus cüzdanının hazırlanıp ailenin adresine direkt gönderilmek için istenmektedir. Aile istediği takdirde bu formu doldurmayıp nüfus idaresinden bebeğin kimliğini kendisi çıkarabilecektir."

19 Bakanlık'tan "yenidoğan formu" açıklaması, CNN Türk, <http://www.cnnturk.com/2013/guncel/02/08/bakanliktan.yenidogan.formu.aciklamasi/695756.0/index.html>

21 Ocak 2013 / Hürriyet

Kadın sığınma evlerine kadın vaiz²⁰

Kadın sığınma evlerine, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı'nın ortaklaşa yürüttükleri proje çerçevesinde, tam zamanlı kadın din görevlileri atanması gündemde.

İlk adım, «Kadına şiddetin önlenmesinde din görevlilerinin katkısının sağlanması projesi» kapsamında atıldı. Sözkonusu anlaşma Diyanet İşleri Başkanlığı ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (O dönemdeki adı Kadın ve Aileden sorumlu Devlet Bakanlığı) arasında 2010 yılında imzalandı. BM Nüfus Fonu tarafından da desteklenen proje çerçevesinde, önce tüm illerde vaizlere gerekli eğitimler verildi. Yaklaşık iki yıl boyunca farklı illerde gerçekleştirilen seminlerde eğitim alan kadın vaizler, illerdeki kadın sığınma evlerine rutin ziyaretlere başladılar.

TAM ZAMANLI OLARAK ATANMALARI GÜNDEMDE

Ancak projenin ikinci adımı, sadece kadın sığınma evlerine değil, hastane, cezaevi, huzurevi ve çocuk yurtlarına da din görevlileri atanmasını içeriyor. Bu konuda, geçen Kasım ayında Çalışma Bakanı Faruk Çelik başkanlığındaki Kamu Danışma Kurulu'nda, Diyanet Sen'in önerisi üzerine, bu kurumlara din görevlisi atanması için ön mutabakat sağlandı. Ancak asıl karar, Mart ayında yapılacak olan Kamu Danışma Kurulu'nda alınacak.

SADECE KADIN KONUKEVLERİNE DEĞİL, HAPİSHANELERE DE, EV SOHBETLERİNE DE GİDİYORLAR

Ancak tam zamanlı atama olmamasına rağmen, il müftülüklerinden özellikle kadın vaizler, kadın sığınma evlerine rutin ziyaretlerde bulunmaya başladılar. Kadın vaizler, aldıkları eğitim çerçevesinde belli periyodlar çerçevesinde, görev yaptıkları illerdeki kadın konukevlerini ziyaret edip, kadınların sorunlarını dinliyor ve kadınlara dini bilgiler veriyor. Kadın vaizler sadece kadın konukevlerini değil, çocuk yurtlarını da, cezaevlerini de ziyaret ediyorlar. Hatta kadın derneklerinin organizasyonlarında, evlere kadınlarla dini sohbetlere de gidiyorlar.

²⁰ <http://www.hurriyet.com.tr/kadin-siginma-evlerine-kadin-vaiz-22410166>

27 Ocak 2014 / Star

'Hacamat ve akupunktur' yasa taslağı tamam, masrafları SGK ödemiıyor²¹

Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan 'Geleneksel, Tamamlayıcı, Alternatif Tıp Uygulamaları Yönetmelik Taslağı' tüm ilgililerin görüş ve önerilerine açıldı. Taslak yönetmelikle ilgili görüş ve öneriler Değerlendirme Çizelgesine uygun olarak doldurularak, 28 Şubat 2014 tarihine kadar shgm.alternatifip@saglik.gov.tr adresine gönderilecek. Bu öneriler incelendikten sonra taslağa son şekli verilecek.

Yönetmelik, insan sağlığına yönelik geleneksel, tamamlayıcı ve alternatif tıp yöntemleri ile bu yöntemleri uygulayacak kişilerin eğitimi ve yetkilendirilmelerini, bu yöntemlerin yapılabileceği sağlık kuruluşlarının belirlenmesi, çalışması ve denetlenmesi ile ilgili usul ve esasları düzenliyor.

UYGULAMAYA KONULACAK 14 ALAN BELİRLENDİ

Yönetmelik, geleneksel, tamamlayıcı ve alternatif tıp uygulamalarının yapıldığı kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilere ait yeterli teknik ve personel alt yapısına sahip hastaneleri, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'e göre ruhsatlandırılmış kuruluşları ve bu kuruluşlarda yöntemleri uygulayacak kişileri ile bu kişilerin eğitimlerini ve bunların faaliyetlerinin denetlenmesini kapsıyor.

Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü Prof. Dr. İrfan Şencan yönetiminde ekibin çalıştığı yönetmelik taslağında tamamlayıcı ve alternatif tıp uygulamaları konusunda 4 yıllık çalışma yapıldı. Sahada yapılan uygulamalar sonunda tedavi yöntemlerine ilişkin 31 başlık belirlendi. Taslakta uygulamaya konulacak 14 alan şu şekilde belirlendi; "Akupunktur, Apiterapi, Fitoterapi, Hipnoz, Sülük Tedavisi (Hirudoterapi) Homeopati, Kyropraktik, Kupa Uygulaması, Maggot Tedavisi (Larva Tedavisi), Mezoterapi, Ozon Tedavisi, Proloterapi, Refleksoloji, Osteopati"

²¹ 'Hacamat ve akupunktur' yasa taslağı tamam, masrafları SGK ödemiıyor, Star, <http://www.star.com.tr/saglik/hacamat-ve-akupunktur-yasa-taslagi-tamam-masraflari-sgk-odemi-yor-haber-835467/>

BİLİM KOMİSYONUNU BAKAN BELİRLEYECEK

Bilim komisyonu üyeleri Bakan tarafından belirlenecek. Üyeler iki yıl süreyle görev yapacak. Bilim komisyonu, gündem maddelerini görüşerek raporunu hazırlayacak. Bilim komisyonu uygulamaların bilimsel doğrultuda gelişmesi ve uygulanması için tavsiye kararları alacak. Bilim komisyonu, uygulamaların bilimsel kanıtlarını inceleyerek kişilere uygulanıp uygulanmayacağı ve uygun görülenlerden hangilerinin ünite veya uygulama merkezinde uygulanabileceği hususunda Bakanlığa görüş verecek. Uygulamalar Bakanlıkça yetkilendirilmiş, ünite ve uygulama merkezi haricinde yapılamayacak. Uygulama merkezlerinde, üniteler için belirlenen uygulamalar da yapılabilecek. Uygulama merkezi veya ünitelerin bilimsel, teknik alt yapı ve personel yönünden sahip olmaları gereken standartları Bakanlıkça belirlenecek. Uygulamaların fiyat listesi Bakanlıkça belirlenecek ve uygulamaların ücreti hizmet alan kişiler tarafından ödenecek.

15 Nisan 2014 / BirGün

'Alternatif tıp' Hacettepe'de seçmeli ders²²

Türkiye'nin seçkin üniversitelerinden Hacettepe Üniversitesi'nin Rektörü Prof. Dr. Murat Tuncer, 2. Uluslararası Homeopati Konferansı'nda yaptığı konuşmada, "Homeopati Eczacılık Fakültesi'nde seçmeli derslerden biri olacak" dedi. Rektör Tuncer, "Modern tıp sadece hastalık belirtilerini ortadan kaldırmaya çalışırken, homeopati belirtilere sebep olan hastalıkları ortadan kaldırıyor" sözleri ile tıbbi bakış açısını ortaya koydu.

Tuncer'in 'alternatif tıp'ı öven açıklamalarına TTB, 'Tıbbın alternatifi olmaz!' diyerek karşılık verdi.

ÖNCE YASAL ALT YAPI HAZIRLANDI

Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından Geleneksel, Tamamlayıcı, Alternatif Tıp Uygulamaları Yönetmelik Taslağı 24 Ocak'ta yayımlandı. Tartışma yaratan Yönetmelikle, hekimlere ve sağlık uzmanlarına 'alternatif tıp' adı altında kupa terapisi (hacamat), sülük muayenesi, alkol bağımlılarına hipnoz tedavisi gibi yöntemlerin eğitimi verilerek muayenehane açma hakkı tanınması 5 Şubat'ta kesinleştirildi.

ECZACILIK FAKÜLTESİ'NDE SEÇMELİ DERS

Yönetmeliğin 'alternatif tıp' vurgusu Türkiye'nin önemli üniversitelerinden Hacettepe Üniversitesi'nde şekil buldu. Hacettepe Üniversitesi'nde alternatif tıbbi kapsamı altına aldı. Hacettepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Murat Tuncer, 2. Uluslararası Homeopati Konferansı'nda yaptığı konuşmada, "Homeopati Eczacılık Fakültesi'nde seçmeli derslerden biri olacak" dedi.

Tuncer konuşmasında, "Tıbbın son yıllarda en önemli değişimi modernlik kavramı. Modern tıp deyince ne anlıyoruz? İnsan 40 kilo, 60 kilo diye bakılacak teneke kutu değildir. Doğu tıbbi ile Batı tıbbinin en önemli farkı bu bakışta ortaya çıkıyor. Batı tıbbi insanı bir kutu gibi görürken, Doğu tıbbi insana odaklı tedaviler geliştiriyor. Modern tıp sadece hastalık belirtilerini ortadan kaldırmaya çalışırken, homeopati belirtilere sebep olan hastalıkları ortadan kaldırıyor"

²² 'Alternatif tıp' Hacettepe'de seçmeli ders, BirGün, 15 Nisan 2014

yor. Yani benzeri benzerle tedavi etme esasını benimsiyor. Homeopati, yaşam gücünü dengeleyerek vücudun kendini doğal olarak iyileştirmesine yardım eden bir alternatif tedavi sistemidir. Tedavinin merkezinin insan olduğunun farkına varılması gerekli. Tıbbın bu konuyu dışladığınızda ehliyetsiz eller devreye giriyor. Sağlık Bakanlığı ve üniversitelerin sahip çıkması gereken bir alan” sözlerine yer verdi.

TIBBIN ALTERNATİFİ OLMAZ

Türk Tabipleri Birliği Genel Sekreteri Beyazıt İlhan: 663 sayılı KHK ile yasallaştırılmıştı. Şimdi yönetmelik hazırlığı yapılıyor. TTB olarak bizden görüş istenirse de sağlık hizmeti sunumuna dair bir yönetmelik hazırlanıyor. Biz bir görüş hazırladık. Orada da belirttiğimiz gibi tıbbın alternatifi olmaz. Kanıtlanan bir tedavi yöntemi varsa zaten bilimin içindedir. Bu terimlerle zor durumdaki yurttaş bilimsel tıptan uzaklaştırılmamalıdır. Suiistimale açık bir yöntem bu. Gerçekten faydalı olmayan bir yöntemle suiistimal edilebilir. Bu tehlikeli yöntem iyi denetlenmelidir. TTB olmak alandaki örgütlü yapıları da sürecin içinde olmaya davet ediyoruz. Yurttaşları mağdur edilecek maddi manevi suiistimale açık yönetime dikkat edilmelidir. Başarısı kuşkulu bir yöntem bilimsel eczacılık öğretilmeli bu şekilde sokulmamalıdır.

17 Mayıs 2014 / Radikal

'Muhafazakarlaşma nedeniyle erkek jinekologlar iş bulamıyor'²³

Türk Jinekoloji ve Obstetrik Derneği Başkanı Prof. Dr. Cansun Demir, Türkiye'de son 12 yıldır muhafazakarlaşma olduğunu belirterek erkek jinekologların iş bulmakta sıkıntı yaşadığını kaydetti.

'MUHAFAZAKARLAŞMA VAR, İŞ BULAMIYORLAR'

Kongrede jinekoloji alanındaki yeni tedavilerin anlatılacağına, hekim sorunlarının tartışılacağına değinen Prof. Dr. Demir, Türkiye 'de 5 bin kadın doğum uzmanı bulunduğunu hatırlattı. Dernek olarak 3 bin 200 civarında üyeleri bulunduğunu belirten Prof. Dr. Demir, son yıllarda çeşitli sebeplerden mesleki saygınlığın azaldığını, erkek jinekologların iş bulmada sıkıntı yaşadığını söyledi. Bunun deneni toplumdaki muhafazakarlaşmaya bağlayan Demir şöyle konuştu:

"Türkiye'de son 12 yılda bir muhafazakarlaşma var. Bunu siz de biliyor ve görüyorsunuz. Her konuda olduğu gibi. Çok büyük bir olasılıkla bununla ilgili olduğunu düşünüyorum. Eskiden insanların erkek ya da kadın diye doğum uzmanı arayışı çok fazla değildi. Şimdi üniversite hastanelerine bile 'Kadın, kadın doğumcu yok mu?' diye arayıp soruluyor. Özel sektörde bu çok daha yüksek oranlarda. İçerideki personelin tamamının kadın olduğunu söyleyerek yönlendirme yapılmaya çalışılıyor. Özellikle son yıllarda birçok erkek kadın doğum uzmanı iş bulmakta güçlük çekiyor. Şu anda benim tanıdığım en az 3 işsiz erkek kadın doğum uzmanı var. Kadın doğum uzmanları sırf bu nedenle ayda en az 10-12 gece nöbeti tutuyor."

'UZMANLAR GÖREV YAPARKEN KENDİSİNİ GÜVENDE HİSSETMİYOR'

Basın toplantısında konuşan TJOD Genel Sekreteri Prof. Dr. Ateş Karateke ise Dernek Faaliyetleri ve Devlet Sağlık Politikaları Değerlendirme Araştırması'nın sonuçlarını açıkladı. Türkiye'de 5 bin kadın doğum uzmanının bulunduğunu vurgulayan Prof. Dr. Karateke, 755 jinekologun katılımıyla yaptıkları ankette, jinekologların yüzde 80'inin mesleğini yaparken kendisini güvende hissetmediğini belirtti. Erkek jinekologların iş bulmakta zorluk çektiğini anlatan Prof. Dr. Ateş Karateke, Türkiye'de anket çalışmasına katılan doktorların çoğunluğunun 50 yaş altında olduğu söyledi.

23 <http://www.radikal.com.tr/saglik/muhafazakarlasma-nedeniyle-erkek-jinekologlar-is-bulamiyor-1192576/>

28 Ekim 2014 / BirGün

Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği Resmi Gazete’de yayımlandı²⁴

Yönetmelikle sağlık alanında ortaçağa dönüş yaşanacağı dile getirilirken, TTB Genel Sekreteri Şener, “Tıbbın alternatifi olmaz. Tıbbın alternatifi büyücülüktür, şarlatanlıktır. TTB bu yönetmeliğe dava açacak” dedi.

MERDİVEN ALTI MEŞRULAŞIYOR

Uzun süredir sağlık emekçilerinin gündeminde olan ve tartışma yaratan yönetmelik ile ‘merdiven altı’ olarak isimlendirilen ve sağlık emekçilerinin ‘bilimsellikten uzak’ diyerek itiraz ettiği geleneksel yöntemler meşrulaştırıldı.

Yönetmeliğe göre, bakanlıkça Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Bilim Komisyonu oluşturulacak. Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü veya görevlendireceği yetkilinin başkanlığında kurulacak ve 11 üyeden oluşacak olan komisyon, “uygulamalar ile ilgili yönlendirici, aydınlatıcı ve bilimsel çalışmalar yapmak ve yaptırmak, ihtiyaç duyulan konularda çalışma yapmak üzere alt komisyonlar kurmak” ile görevlendirildi.

TTB’den dava

Prof. Dr. Özden Şener: Tıbbın alternatifi olmaz. Tıbbın alternatifi büyücülüktür, şarlatanlıktır. Bilimsel olarak kanıtlanmayan yöntemler ile gerçek bir tedavi sağlanamaz. Bilimsel olmayan eğitim üniversitelere ders adı altında yerleştirilerek meşrulaştırılmaya çalışılıyor. Piyasaya faydalı olmak adına Bakanlık tarafından hayata geçirilecek bu uygulamaya itiraz ediyoruz. Uzmanlık Dernekleri ile yürüttüğümüz çalışmalar doğrultusunda bu yönetmelik için TTB olarak dava açacağız. Bilimsellikten uzak, ortaçağ zihniyetinin hortladığı bu yönetmeliğe itiraz ettiğimizizin altını çiziceğiz.

AKLA ZİYAN UYGULAMA

Dr. Ebru Basa: Bilimsel olacağı iddia edilen ama bilimsellikten uzak bu uygulama kabul edilemez. ‘Geleneksel’ adı kullanılarak masumane bir uygulama gibi

²⁴ Sağlıkta Ortaçağ’a dönüş, <http://www.birgun.net/haber-detay/saglikta-ortacag-a-donus-70591.html>

gösterilen bu yönetmelik ile sanki merdivan altı uygulamalar kontrol edilecekmiş gibi gösterilse de bu yönetmelik ile merdiven altı uygulamalar meşrulaşıyor. Bu yönetmeliğin bir diğer amacı da sağlık turizmine kapı açmak. Akla ziyan bu uygulamayı kabul etmiyoruz.

Uygulama sertifikası yetecek

Yönetmeliğe göre, uygulamalar, bakanlıkça yetkilendirilmiş ünite ile uygulama merkezlerinde “uygulama sertifikası” bulunan tabip ve sadece diş hekimliği alanında olmak üzere diş tabibi tarafından yapılabilecek. Temel eğitimi bulunan sağlık meslek mensupları merkez ve ünitelerde sertifikalı tabiplere uygulamada yardımcı olabilecek. Açılacak muayenehanelerde ücretlendirme ise bakanlıkça belirlenecek. Yönetmelik kapsamındaki sertifikalı eğitimler, Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği kapsamında, bakanlıkça yetkilendirilmiş merkezler tarafından verilecek. Ayrıca akupunktur, hipnoz ve refleksoloji de içine alan 15 geleneksel yöntem kullanılacak.

01 Kasım 2014 / Milliyet

Türkiye Romatoloji Derneği Başkanı: “Romatizmada Geleneksel Yöntemlerin Kullanılması Hastaları Tehdit Ediyor”²⁵

Türkiye Romatoloji Derneği Başkanı Prof. Dr. İhsan Ertenli, romatizmal hastalıklarda geleneksel yöntemlere başvurmanın yanlış olduğunu belirterek, “Tanının erken konması hastanın iyileşmesi için önemli. Ancak geleneksel yöntemlerle vakit kaybedilirse ilaçla geri dönüş dahi mümkün olmuyor” dedi.

“GELENEKSEL YÖNTEMLERLE VAKİT KAYBEDİLİRSE İLAÇLA GERİ DÖNÜŞ MÜMKÜN OLMAYABİLİR”

Romatizmal hastalığında vatandaşların internetten bilgileri alarak psikolojilerini bozduğunu ifade eden Prof.Dr. Ertenli, “Daha hastalığın başında internetten bakıp karalar bağlıyor vatandaş. Hasta hemen kötü düşünmemeli. Ama bizde hemen depresyona giriyor hasta. Buna gerek yok. Herkeste tüm kötü olaylar olacak diye bir şey yok. Hele erken tanı varsa daha da iyi şeyler olur. Erken tanı olur ve iyi hekime gidilirse sıkıntı en aşağıya iner. Ancak pek çok hastamız doğru doktorlara gitmediğini görüyoruz. Geleneksel yöntemlere yöneliyorlar. Biz medyanın bu konuda duyarlı olmasını istiyoruz. Tanının erken olması hastalığın iyileşmesi için önemli. Ancak geleneksel yöntemlerle vakit kaybedilirse ilaçla geri dönüş dahi mümkün olmuyor” şeklinde konuştu. Romatizmal ağrıların bel fıtığı ile karıştırıldığını da ifade eden Prof.Dr. Ertenli sözlerini şöyle tamamladı:

“Bel ağrısı 40 yaşından önce başladıysa, dinlenince artıyorsa bu hastanın romatoloğa gitmesini öneririz. Bel fıtığı kısa sürelidir. Dinlenince geçer. Ama romatizmal hastalıkları daha uzun süreli ağrıları olur. Romatizmal hastalıklarda dokumuz zarar görüyor. Bozulmuş dokular sülük tedavisiyle nasıl düzelir? Biz bilimden yanayız. Eğer denilen yöntemlerle bilimsel veriler ortaya konursa elbette değerlendiririz. Ama bu bilim olmadan biz ne yapabiliriz? Geleneksel yönetimi uygulayan hekime gelmiyor. Daha sonra sıkıntı artıyor. Bizim hastalıklarımız için işe yarayan tedaviler değildir yöntemler.”

25 “Romatizmada Geleneksel Yöntemlerin Kullanılması Hastaları Tehdit Ediyor”, Milliyet <http://www.milliyet.com.tr/romatizmada-geleneksel-yontemlerin-kullanilmasi-antalya-yerelhaber-452455/>

05 Kasım 2014 / Türk Tabipleri Birliği

'Umut tacirliği' ahlaki de, hukuki de değildir²⁶

"Tıbben sağlık hizmeti olduğu kabul edilmeyen sağlık hizmetleri."

Sağlık Bakanlığı 27 Ekim 2014 günlü Resmi Gazete'de Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği'ni yayınlamış ve yürürlüğe koymuştur.

Türkiye'de insanların sağlığının, hastalığının ticari bir meta haline getirildiğini biliyoruz. Şimdi yapılan da bunun yeni bir örneğidir.

Tıp fakültelerinde dersinin anlatılmadığı, uzmanlık eğitiminde asistanlara öğretilmeyen, bilimsel olarak geçerlilikleri kabul edilmemiş, hatta hastalara hiç değilse zarar vermeyeceğine dair bilgiye de sahip olmadığımız pek çok "uygulama" artık kamuda ve özelde hastalara uygulanabilecektir.

Bunlar Sağlık Bakanlığı tarafından hastalıkları iyileştiren, iyileşmeye katkıda bulunan sağlık hizmeti olarak kabul edilmektedir. SGK ise bu uygulamaları "tıbben sağlık hizmeti olduğu kabul edilmeyen sağlık hizmetleri" olarak görmektedir. Bunlar için kurumlara geri ödeme yapmayacaktır. Yani sağlık hizmeti olmayan bu "şeyler" hastalarımıza "iyi gelir" diyerek satılacaktır.

"Alan razı, veren razı!" ise bize ne? Bize şu:

- Umut tacirliği ahlaki de hukuki de değildir. Tedavisi bulunmayan ya da sınırlı olan pek çok hastalık için hastalar kapı kapı dolaşarak bu "şeyleri" uygulatacaktır.
- Hastanın tedavisini aksatmak, geciktirmek ahlaki de hukuki de değildir. Hastalar kerameti kendinden menkul bu "tamamen 'organik', hiçbir yan etkisi olmayan" yöntemlerin cazibesine kapılarak tedavilerini geciktirecek, aksatacak ve zarar görebileceklerdir.
- Hastalar bu "şeyler" için para harcayacak, geçim darlığına düşebilecektir.
- Uzmanlık derneklerinin ve hekim meslek örgütünün temsil edilmediği bir "bilim komisyonu" bu alanı düzenleyecektir.

26 'Umut tacirliği' ahlaki de, hukuki de değildir
<http://www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/alternatif-4897.html>

- Bu uygulamaları yapacak olanlara sertifikalar dağıtılacak, uzmanlık eğitime “paralel” bir kulvar açılacaktır.

Kuşkusuz ki TTB; uzmanlık dernekleri ile işbirliği içinde bu bilim dışı uygulamalara karşı her türlü mücadeleyi verecektir. Tıp kelimesinin önüne alternatif, tamamlayıcı ya da başka sıfatlar ekleyerek tıbbın yozlaştırılmasına, halkın sağlığının tehlikeye düşürülmesine seyirci kalmamız mümkün değildir.

05 Kasım 2014 / Evrensel

Tıpta Osmanlı modeline itiraz²⁷

Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılan bir yönetmelikle hastanelerde, Osmanlı döneminde “Yadigar” adlı kitap çıkaran İbn-i Şerif’in uygulamalarına benzeyen ve halk sağlığını tehdit eden geleneksel tedavi uygulamalarına geçilmesine hekimler itiraz etti.

Sağlık Bakanlığı tarafından 27 Ekim’de Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konan, “Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği”nde ‘sülük’ tedavisinden, ‘şifalı bitki’, ‘masaj’, ‘hacamat-bardak çekme’ gibi çok sayıda bilimsel tıbbın kabul etmediği, yöntemler yer alıyor. Sağlık Bakanlığının çıkarttığı yönetmelikle geleneksel yöntemlerin hastanelerde kullanılmasının önü açılmış oldu. Duruma itiraz eden hekimler bugün Türk Tabipleri Birliği (TTB) toplantı salonunda bir araya geldi.

‘SAĞLIĞI TEHDİT EDER’

TTB Genel Başkanı Bayazıt İlhan yönetmelikte yer alan ve ‘alternatif’ denilen bu yöntemlerin bilim insanları tarafından reddedildiğini ve iyileştirici yönlerinin kanıtlanmadığına dikkat çekti. İlhan, bu yönetmeliğin içerisinde bulunan ve tedavi olarak belirtilen uygulamaların halkın sağlığını riske atacağını ve sakatlanmaların yaşanabileceğini söyledi. Kendi alanından örnek veren İlhan, “Sülük tedavisinin göz tansiyonu hastalığında kullanılması demek kişinin kör olması demektir. Bu bilimsel tıpta kesinlikle böyleyken, çıkarılan yönetmelikte sülük ile göz tedavisi yapılabileceği belirtiliyor. Anlam veremiyoruz” diye konuştu.

Mevcut koşullardaki tıbbın olanaklarının yeterli olduğunu, alternatif bir tıbbın gerek olmadığını altını çizen İlhan, 15. yüzyıl uygulamalarıyla sağlık açısından ciddi sıkıntılar yaşanabileceğine dikkat çekti. İlhan, yönetmelikte yer alan uygulamaların hastanelerde uygulamaya sokulmasının sağlığın ticarileşmesi anlamına geldiğini söyledi.

²⁷ Tıpta Osmanlı modeline itiraz, Evrensel, <https://www.evrensel.net/haber/96470/tıpta-osmanli-modeline-itiraz>

Toplantıya katılan, Türkiye Biyoetik Derneği, Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği, Türk İmmünoloji Derneği, Türk Kardiyoloji Derneği, Türk Nöroloji Derneği, Türkiye Psikiyatri Derneği, Türkiye Fiziksel Tıp ve Rehber Uzmanı Hekimler Derneği, Türk Toraks Derneği, Türk Ortopedi ve Travmatoloji Derneği, Türk Geriatri Derneği, Türk Histoloji ve Embriyoloji Derneği, Türk Dermatoloji Derneği yöneticileri de tek tek söz alarak, yönetmeliğin insan sağlığını tehdit ettiğini, uygulamaların bilimsel tıbbı aykırı olduğunu anlattı. TTB yetkilileri, konuya ilişkin geçtiğimiz aylarda yönetmelik hakkında iptal davası açtıklarını, yürütmeyi durdurma talep edilen davaya ilişkin Danıştaydan henüz bir cevap gelmediğini bildirdi.

13 Kasım 2014 / Hekim Postası

Paralel Tıp²⁸

Mine Önal

Tıbbın paraleli olur mu?

Oldu bile...

Artık tıp fakültelerinde öğretilmeyen, bilimsel olmayan nur topu gibi bir tıbbımız var.

Sağlık Bakanlığı 27 Ekim 2014 günlü Resmi Gazete’de ‘Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği’ni yayınlamış ve yürürlüğe koymuştur.

Yönetmelik kapsamında ondan fazla ‘sağlık hizmeti’ tanımlanmış.

Sülük tedavisi ve kupa terapisi tanıdık geldi.

Cehaletimi mazur görün ama yönetmelikte adı geçen tedavi yöntemlerinin pek çoğunun ne işe yaradığını, neyi nasıl tedavi ettiğini bilmiyorum.

Örneğin ‘Maggot Tedavisi’ ne demek? İnternette küçük bir araştırma yaptığımda aslında ne derece yaygın kullanıldığını ve sinek larvalarının yaralara ekilmesiyle uygulanan bir tedavi şekli olduğunu, reklamlar marifetiyle öğrenmiş oldum. ‘Çoğu zaman antibiyotikten daha etkili’ bir tedavi yöntemiymiş!

Kayropraksi ise ‘Ağrılara Sihirli Dokunuş’ sloganıyla ‘Avrupa’nın en popüler manuel tedavi tekniği’ olarak pazarlanıyor.

Bu alandaki rantı ve olası istismarı tahmin etmek zor değil.

Çıkarılan Yönetmeliğin en başında ‘Bu Yönetmeliğin amacı, insan sağlığına yönelik geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulama yöntemlerini belirlemek, bu yöntemleri uygulayacak kişilerin eğitimi ve yetkilendirilmeleri ile bu yöntemlerin uygulanacağı sağlık kuruluşlarının çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir’ deniyor.

²⁸ Paralel Tıp, <http://www.hekimpostasi.org.tr/2014/11/13/paralel-tip/>

Paylaşır mısınız bilmiyorum ama bir hekim olarak bazı endişelerim var.

Öncelikle bilim dışı yöntemlerin, kimler tarafından, nerelerde, nasıl uygulanacağına yasalarla düzenlenmesi, konuya meşruiyet kazandıracak ve bu alanda zaten var olan kötüye kullanım, çok muhtemel, daha da yaygınlaşacak.

Ama en kötüsü pek çok ciddi hastalıkta bilimsel olarak kanıtlanmış etkin tedavi yöntemleri varken, 'tamamlayıcı' ya da 'alternatif' uygulamalarla zaman kaybeden, zarar gören hastalarımız olacak.

Çok mu kötümserim?

Türk Tabipleri Birliği, yönetmelik henüz taslak halindeyken, uzmanlık dernekleriyle ortak bir çalışma yürütmüş, düzenlemenin önümüzdeki dönemde bilimsel tıbbın gelişimine, hekimlik mesleğine ve toplum sağlığına ciddi bir biçimde zarar verebileceğini öngörmüştür.

.....

Daha fazla söze gerek var mı?

Bir kez bu kapı aralanırsa yakında reçete yerine muska yazmaya başlarız.

02 Aralık 2014 / Tıp Dünyası

Geleneksel, Alternatif, Tamamlayıcı Tıp: Ne Kadar Bilimsel? ²⁹

Murat Civaner

(...)

Hekim modern tıbbın, yani bilimsel bilgiye dayanan, dolayısıyla en az zararla en fazla yararı sağlayacak girişimlerin uygulayıcısıdır. GAT tıbbı ise aynı nedenle hekimlik mesleğinin alanı içinde değildir. Bununla birlikte, bilimsel yaklaşım kuşkuculuğu içerir; otomatik / kategorik reddiye bilimsel değildir. Bu nedenle GAT uygulamalarına bilimsel yaklaşım, öncelikle etkin ve güvenli olup olmadıklarını araştırmak yönünde olmalı. Bir taraftan etkinlik sağlarken diğer taraftan bireyin/toplumun maruz kalacağı riskin olanaklı en az düzeyde olduğundan emin olmak için bu tür yöntemlerin etkinliğinin yanı sıra risklerinin de bilinmesi gerekir.

Peki, sayısı 'yüzlerce' biçiminde ifade edilen bu yöntemler hakkında ne biliyoruz? İki kaynak bu anlamda oldukça çarpıcı bir resim çiziyor:

İlki, bu alanda temel kaynaklardan sayılan The Desktop Guide to Complementary and Alternative Medicine isimli kitapta yer alan 685 GAT uygulamasının etkinliğini inceleyen bir çalışma (2). Çalışmada bu uygulamaların sadece 51'i hakkında bir dereceye kadar güvenilir bilgi olduğu sonucuna ulaşılmış; yani sadece yüzde 7.4. Üstelik araştırmacı, ki kendisi aynı zamanda incelenen kitabın da yazarı, 51 uygulamanın yaklaşık üçte birinin egzersiz, diyet, domates, lifli gıda, masaj ve grup terapisi gibi klasik önerilerden oluştuğunu, ayrıca kitaptaki bazı bilgilerin yanlış olduğunun gösterildiğini, dolayısıyla bu oranın bile çok iyimser bir rakam olduğunu belirtiyor.

İkinci kaynak, en tartışmalı GAT uygulamalarından biri, homeopati üzerine. Hastalık belirtilerini ortaya çıkarabilecek maddeleri çok düşük, hatta mümkünse bir molekül düzeyinde dozlarda sulandırarak o hastalığa karşı bağışıklık kazanılacağını öne süren homeopati iki ilkeye dayanmakta: "Benzer benzeri

²⁹ Geleneksel, Alternatif, Tamamlayıcı Tıp: Ne Kadar Bilimsel?, <http://www.tipdunyasi.dr.tr/2014/12/geleneksel-alternatif-tamamlayici-tip-ne-kadar-bilimsel/>

tedavi eder” (Sağlam kişide belli bulgular çıkaran bir madde, aynı bulgulara sahip hasta kişilerde iyileşme sağlar) (3) ve “ultra-dilüsyon” (Bir madde ne kadar sulandırılırsa, o kadar güçlü etki yaratır) (4). Bu yöntemle fiziksel, duygusal ve ruhsal her tür hastalığı tedavi etmenin mümkün olduğu ileri sürülüyor (5). Britanya Parlamentosu’nca kurulan Bilim ve Teknoloji Komitesi’nin homeopati üzerine raporu ise şöyle söylüyor özetle (4):

- * Uygulama bilimsel olarak haklı çıkarılamamakta.
- * Etkisi plasebodan daha iyi değil.
- * Homeopati üzerine yeterince araştırma yapılmış durumda ve bu araştırmalar etkili olmadığını gösteriyor.
- * Daha fazla araştırma yapılmasını haklı çıkararak bir gerekçe yok.

(...)

13 Aralık 2014 / Anadolu Ajansı

Alternatif tıp eğitimi için tavan ücret belirlendi³⁰

Sağlık Bakanlığı, yetkilendirilmiş merkezlerin hekim ve diş hekimlerine ve rebileceği alternatif tıp eğitimi için kişi başı eğitim tavan ücretini 9 bin lira olarak belirledi.

Sağlık Bakanlığının çıkardığı Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği ile insan sağlığına yönelik geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulama yöntemleri tespit edilmiş, bu yöntemleri uygulayacak kişilerin eğitimi ve yetkilendirilmesi, uygulama yapılabilecek sağlık kuruluşlarının çalışma usul ve esasları düzenlenmişti.

Yönetmeliğe göre uygulamalar, Bakanlıkça yetkilendirilen ünite ve uygulama merkezlerinde, ilgili alanda “uygulama sertifikası” bulunan tabip ve sadece diş hekimliği alanında olmak üzere diş tabibi tarafından yapılabilecek.

Temel eğitimi bulunan sağlık meslek mensupları da merkez ve ünitelerde sertifikalı tabiplere uygulamada yardımcı olabilecektir.

Sağlık Bakanlığı, geleneksel ve tamamlayıcı tıp alanında uygulama yapabilecek hekim ve diş hekimlerinin eğitilebileceği merkezlerin alabileceği eğitim ücretini de belirledi.

Bakanlığın düzenlemesine göre, sertifikalı eğitim veren yetkili merkezlerde kişi başı eğitim tavan ücreti 9 bin 624 lira 75 kuruş oldu. Kişi başı eğitim ücreti, belirlenen tavan ücreti aşmamak koşuluyla eğitim veren merkezlerce belirlenebilecek.

Bu eğitimi alan sertifikalı hekim ve diş hekimleri, Bakanlıkça yetkilendirilen ünite ve uygulama merkezlerinde, sertifikaya sahip oldukları alanda geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulaması yapabilecek.

³⁰ Alternatif tıp eğitimi için tavan ücret belirlendi, <http://aa.com.tr/tr/saglik/alternatif-tip-egitimi-icin-tavan-ucret-belirlendi/93033>

22 Aralık 2014 / BBC Türkçe

Erdoğan: Doğum kontrolü ile yıllarca ihanet yaptılar³¹

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye’de yıllarca doğum kontrolü ihaneti yapıldığını söyledi. Erdoğan, “Neslimizi kurutma yoluna gittiler” dedi.

Dün akşam eşi Emine Erdoğan ile birlikte İstanbul’da bir düğüne katılan Cumhurbaşkanı, Türkiye’nin daha çok genç ve dinamik nüfusa ihtiyacı olduğunu söyledi.

Erdoğan sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bunu ihmal etmeyeceğiz ve muhasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkmak istiyorsak bu milletin güçlü olması lazım. Ekonomide bir kaide vardır, ‘genç, dinamik demek’. Bu ülkede yıllarca bir doğum kontrolü ihaneti yaptılar ve neslimizi kurutma yoluna gittiler. Neslin önemi, gücü ekonomide olduğu gibi manen de çok önemli.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan geçen yıl Başbakanken yaptığı bir konuşmada da kürtaj ve sezaryen ile cinayet işlendiğini söylemişti.

Erdoğan, “Yıllarca doğum kontrol mekanizmalarını kullandılar, adeta halkımızı kısırlaştırdılar” demişti.

31 Erdoğan: Doğum kontrolü ile yıllarca ihanet yaptılar, BBC, http://www.bbc.com/turkce/haberler/2014/12/141222_erdogan_dogum_kontrolu

26 Ocak 2015 / Hekim Postası

Geleneksel tıp “eğitmen”leri işe koyuldular bile...³²

Sağlık Bakanlığı hacamat, sülük, larva tedavisi gibi geleneksel yöntemleri resmileştiren yönetmeliği yayınlamasının ardından hiçbir kuruma eğitim için henüz yetki vermemişken, meydan ortaya çıkan boşluktan yararlanmak isteyenlere kaldı. Halihazırda faaliyet gösteren kurslar, sağlık çalışanlarını kendilerinden eğitim aldıkları takdirde uygulama merkezlerinde çalışabilecekleri yönünde ikna etmeye uğraşiyor.

Sağlık Bakanlığı'nın 27 Ekim'de yayınladığı Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliğine göre uygulamalar, Bakanlıkça yetkilendirilmiş ünite ile uygulama merkezlerinde ve ilgili alanda “uygulama sertifikası” bulunan tabip ve sadece diş hekimliği alanında olmak üzere diş tabibi tarafından yapılabilecek. Yönetmelikte sertifikalı eğitimler, “Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği kapsamında, Bakanlıkça yetkilendirilmiş merkezler tarafından verilir” hükmü yer alırken Bakanlık henüz hiçbir kuruma eğitim için sertifika yetkisi vermedi. Buna rağmen halihazırda eğitim veren kurslar sağlık çalışanlarını kendilerinden eğitim almaları halinde çalıştıkları hastanede geleneksel tıp uygulamalarını yapabilecekleri konusunda ikna etmeye çalışıyorlar.

“Başhekiminize izah ederseniz, çalışabilirsiniz”

Geleneksel tedavi yöntemleri üzerine kurs veren yerlerdeki eğitmenlerin hemen hiçbiri sağlık alanıyla ilgili değiller. Belli bir programı olmayan eğitimlerin ne zaman yapılacağı gelen taleplere göre belirleniyor. İki gün süren kupa terapisi eğitiminin ücreti 750 TL. Kurs veren yerin yetkilisi, sağlık çalışanlarının kendilerinden alacakları eğitimle uygulama merkezlerinde çalışabileceklerini ileri sürüyor. Yönetmelikte sıkıntılar olduğunu ve düzeltilmesinin zaman alacağını belirten kurs yetkilisi kendilerinden eğitim almak isteyen sağlık çalışanlarına “Hastanenizdeki başhekiminize eğitim aldığınızı izah ederseniz, çalışabilirsiniz.” tavsiyesini veriyor.

³² Geleneksel tıp “eğitmen”leri işe koyuldular bile, <http://www.hekimpostasi.org.tr/2015/01/26/geleneksel-tip-egitmenleri-ise-koyuldular-bile/>

2 saatte sülük eğitimi

Sülük eğitimi ise sadece 2 saat sürüyor. 2 saatin bedeli 250 TL. Sülükle tedavinin çok yaygın ve revaçta olduğunu belirten kurs yetkilisi “Hastalıklara göre bölgelerin seans sayılarını tam olarak öğretilim, gider yaparsınız. Bir gün hatta iki saat bile sürmez eğitimler” diyerek yaptıkları işi ne kadar ciddiye aldıklarını gösteriyor.

“Eğitimi mecburen biz veriyoruz”

Kupa terapisi gibi hem sünnet hem de tedavi yöntemi olarak dini vurgularla tanıtılan hacamat eğitimlerini de gelen taleplere göre belirliyorlar. Haftada üç, dört kez eğitim düzenlenebiliyor. Çoğu zaman bir günde bittiği söylenen eğitimlerin ücreti 500 TL. Katılım sertifikası verdiklerini belirten kurs yetkilisi “Zaten yönetmelik doktorlara, hemşirelere yetki veriyor. Eğitimi de biz vereceğiz. Çünkü üniversitede bölüm yok, mecburen biz veriyoruz. Profesyonel eğitim verelim, sanki 40 yıllık haccam gibi rahat rahat yapın” ifadelerini kullanarak kursiyerleri ikna etmeye çalışıyor.

09 Şubat 2015 / Haberler.com

Sülük Tedavisi Hastanelerde Yapılacak, Bilinçsiz Sülük Tedavisi Öldürebilir³³

Anadolu'da 'kocakarı' ilacı olarak bilinen sülük, artık kamu hastanelerinde yapılacak. Uzmanlar merdivenaltı yerlerde yapılan sülük tedavisinin ise hastalığı iyileştirmeden ziyade ölümlerle sonuçlanabileceğini söylüyor. Uzman doktorlar ve bunun eğitimini almış kişiler tarafından yapılacak sülük tedavisinin ise ülser, kanser tedavisi, çok ciddi ağrılara sebep olan ağrılar, kronik hastalıklar, görme ile ilgili sorunlar, hipertansiyon, kulak çınlaması, hipertansiyon, bel ve boyun fıtığı gibi birçok hastalığa iyi geldiğini ifade ediyor. Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Memet Işık, uzmanlar tarafından yapılmayan sülük tedavisinin ciddi reaksiyonlar doğurabileceğini, kanama problemi olan hastaların kanının durmayarak ölümlerle sonuçlanabileceğini söyledi.

Sağlık Bakanlığı 27 Ekim 2014 günlü Resmi Gazete'de 'Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği'ni yayımladı. Bu yönetmeliğe göre, Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastaneler, özel hastaneler ve üniversite hastaneleri 'sülük, hacamat, sinek larvası, arı, bitkisel ilaç, hipnoz ve çıkıkcı' gibi alternatif alanlarda da hizmet verebilecek. Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde bu hizmeti uzman olarak veren Doç. Dr. Memet Işık, sülük tedavisiyle ilgili yanlış bilinenlere açıklık getirdi. Bakanlığın yayınladığı yönetmelikle alternatif tıbbın kullanım alanını çok sınırlandırdığını ifade eden Memet Işık, tıp dünyasında sülük tedavisinin birçok alanda kullanıldığını belirtti. Sülük tedavisinin halk arasında 'kireçlenme' olarak bilinen ağrılarda kullanıldığını kaydeden Işık, boyun fıtıklarında ve çok ilerlememiş bel fıtıklarında etkili olduğunu söyledi.

Sülük tedavisinin kesinlikle bir hekim tarafından yapılması gerektiğini vurgulayan Doç. Dr. Işık, sülüğün çok ciddi bir tedavi yöntemi olduğunu, bu canlıyı sadece ağrılı bölgeye koymanın yetmeyeceğini, tedavi sırasında oluşabilecek olumsuz durumla müdahale edebilecek uzman kişilerin yapması gerektiğini açıkladı. Bu konulara ilgi duyan insanların sülük tedavisini hastalara uyguladığını kaydeden Işık, "Bazı insanlar bunları evlerinde ya da kendi ofislerin-

33 Sülük Tedavisi Hastanelerde Yapılacak, Bilinçsiz Sülük Tedavisi Öldürebilir , <http://www.haberler.com/suluk-tedavisi-hastanelerde-yapilacak-bilincsiz-6948072-haberi/>

de uygulamaya çalışıyor. Bu sağlık açısından büyük risk taşıyor. Yani bir anda ciddi bir alerjik reaksiyon gelişebilir. Hastayı ölüme götürebilecek kadar ciddi reaksiyonlar olabilir. Eğer hastada kanama ile ilgili bir sıkıntı var ise mesela hemofili, hastanın kanı durmayabilir.” dedi.

SÜLÜKLE TEDAVİ EDİLEMİYEN NEREDEYSE HASTALIK YOK

Sülük tedavisinin çok geniş bir yelpazede kullanılabileceğini ifade eden Memet Işık, kanser hastalarının çektiği ağrıları da dindirmede etkin rol oynadığını, bunun dışında eklem hastalıkları, kronik hastalıklar, görme ile ilgili sorunlar, göz sinirlerini dejenerasyonu, dolaşım bozuklukları, kulak çınlaması, hipertansiyon, ALS hastalığı ve birçok hastalıklarda sülük tedavisinin uygulanabileceğini açıkladı.

09 Mart 2015 / Hürriyet

'Kadavralara don giydirenler'³⁴

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Şakir Çınkır, çarpıcı bir iddiada bulundu: "Kadavralara don giydirenler çalışma yürütülüyor."

Sözcü Gazetesi'nin haberine göre Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu, "8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü" öncesinde "laiklik ve kadın" paneli düzenledi.

Panelde, laiklik kavramının kadın hakları açısından önemine değinilerek "din", "vicdan özgürlüğü", "din ve devlet işlerinin ayrılması" konuları tartışıldı.

Panelin konuşmacılarından biri olan Şakir Çınkır, laik ve bilimsel eğitim olmadan ne kadına şiddet ne de çocuk istismarının önüne geçilemeyeceğini belirterek şunları kaydetti: "Laik eğitim; bilimsellikten ve çağdaşıktan yararlanmaktır. 21 yüzyılda bilim çağında bilimle rekabet hızla arttığı bir çağda tıp fakültelerinde kadavralara don giydirenler onlar üzerinde çalışma yürütülüyor."

34 'Kadavralara don giydirenler', Hürriyet, <http://www.hurriyet.com.tr/kadavralara-don-giydiriyorlar-28401745>

30 Haziran 2015 / Cumhuriyet

15 yaşındaki çocuğa ‘aptestim kaçar’ diye bakmadı³⁵

Eyüp Devlet Hastanesi’nde dün iki inanılmaz olay yaşandı. Muayene olmak için hastaneye kızıyla gelen Zübeyde Balcı (46), 10 gündür şiddetli baş ağrısı yaşadığını ancak Nöroloji Uzmanı Necibe Nur Keleş’in kendisini başı açık olduğu için muayene etmeyi reddettiğini ileri sürdü. Keleş’in kendisine “Allah belanızı veriyor, kapanın geçer, namaz kılmak ağrıları azaltır, bu vaziyette gezdiğiniz için böyle olmuşsunuz. Sizin içinize vesvese kaçmış. Allah’ın verdiği kuralları uygulayın. Namaz kılın” dediğini iddia etti.

15 yaşındaki oğlunu hastaneye muayeneye getiren Sultan Yama’ya da “Onu ramazanda muayene edemem abtesim kaçar, nikâh düşer” diyerek muayene etmediği ileri sürüldü. Yaşadıklarını hastane başhekimliğine ileten iki hasta, doktor hakkında şikâyetçi olduklarını, dava açmaya hazırlandıklarını söylediler.

Hastane yetkilileri de adı geçen doktorun 1 ay önce hastanede çalışmaya başladığını belirterek “İdari inceleme başlatıyoruz. Yapılanlar doğru şeyler değil” dediler. İddialarla ilgili ulaşmak istediğimiz Dr. Keleş ise telefonla görüş vermek istemediğini kaydetti.

Zoraki iftar

Bu arada çalışanlarına iftar yemeği veren Kocaeli Büyükşehir Belediyesi’nin katılımı zorunlu tuttuğu ve katılmayanlardan mazeret bildirmelerini istedi.

Şikayetçi oldu

İstanbul Cumhuriyet Savcılığı’na gelen Zübeyde Balcı, suç duyurusu dilekçesini Savcı İmdat Akgül’e sundu. Suç duyurusunun ardından hemen «şikayetçi» sıfatıyla ifadesi alınan Balcı, muayene için gittiği doktor tarafından tıbbi ve bilimsel yaklaşımdan uzak bir biçimde rencide edildiğini söyledi. «HAKARET EDİP GURURUMU İNCİTTİ» Zübeyde Balcı, doktor N.N.K.’nin kendisini muayene etmek yerine, “Siz aslında hasta değilsiniz. Sizin içinize vesvese kaçmış. Allahın verdiği kurallara, Kur’an-ı Kerim’in buyruklarına uymuyorsunuz. Peygamber efendimizin Hadis-i Şerif’inde yer alan bazı şeyleri yerine getirmiyorsunuz. Bu vaziyette gezdiğiniz için böyle oluyorsunuz. Allah size bela veriyor. Namaz kılmadığınız için boyun ve baş ağrınız var” dediğini öne sürdü.

35 15 yaşındaki çocuğa ‘aptestim kaçar’ diye bakmadı, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/saglik/310607/15_yasindaki_cocuga__aptestim_kacar__diye_bakmadi.html

08 Temmuz 2015 / İleri

Hastanelerde 'imam terapisiyle' tedavi dönemi³⁶

Geçtiğimiz ay bir kadın doktora uygulanan şiddet olayının ardından yaşanan 12 saatlik iş bırakma eylemiyle gündeme gelen Ankara'daki Yıldırım Beyazıt Dışkapı Eğitim ve Araştırma Hastanesi, AKP'nin gerici politikalarının da uygulandığı adreslerden biri oldu. Sağlık çalışanlarına nitelikli sağlık hizmeti verilebilmesi için gerekli olan malzeme ve araçları talep ettiklerinde "Yok" yanıtını veren hastane yönetimi, hasta ve doktor odalarına seccade, İslam İlmihali ve Muhammed'in hayatını anlatan kitaplar ile Kible yönünü belirten işaret levhaları koydurdu, hastaneye lüks plazma televizyonlar taktırdı.

'TEMİN ETMEK İÇİN HER ŞEYLE BİZ UĞRAŞIYORUZ'

Hastanede sağlık çalışanların hastaların daha kaliteli sağlık hizmeti alabilmesi için verdiği mücadeleyi "Temin etmek için her şeyle biz uğraşıyoruz" ifadeleriyle anlatan doktor şöyle devam etti: "Ama bunlar alınmış (Kuran, ilmihal, seccade), ihaleyle dağıtılmış. Bunlara kaynak ayrıldı, her hasta odasına dağıtıldı. Aksamadan, aksatılmadan yapıldı."

HASTA VE SAĞLIK ÇALIŞANLARI KARŞI KARŞIYA GETİRİLİYOR

"Sağlık hizmetleri eksikliklerden dolayı aksıyor, gecikiyor. Orayı ara, burayı ara. Bekle. Hastalar başımıza yığılıp kalıyor. Bir tetkik kağıdını hızlıca basıp ellerine veremiyoruz" diye konuşan doktor, söz konusu eksiklerin sağlık çalışanlarıyla hastaları da karşı karşıya getirip getirmediği yönündeki sorumuza cevabı net oldu: "Tabii..Şiddeti de doğuruyor."

'SORUNLAR DİNLENMİYOR'

Hastane başhekiminin aksi, görüşme talep ettiklerinde görüşmeyen, sorunların çözülmesine dair adım atmayan bir yapıya sahip olduğunu belirten doktor "Sağlıkla ilgili, cihazlarla ilgili malzemeler, alet edavatlar eksik kalıyor" diye isyan etti.

36 Hastanelerde 'imam terapisiyle' tedavi dönemi , İleri, <http://ilerihaber.org/hastanelerde-imam-terapisiyle-tedavi-donemi/18312/>

HASTANELERDE İMAMLİ TEDAVİ DÖNEMİ: DİN TERAPİSİ

Öte yandan İleri'nin edindiği bilgiye göre bir sağlıkta skandal haberi de Samsun'dan geldi. Samsun Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'ne de imam atandığını İleri Haber'e bildiren doktor, imamın hastanelerde çalışmasını öngören yönetmeliğe karşı 8 aydır mücadele ettiklerinin altını çizdi. Doktor olayla ilgili şunları söyledi: “Kliniklerde imam alınacak, hizmet sunacak” şeklinde bir yönetmelik vardı. Biz bunu çok eleştirdik. İmam terapilere başlamış.»

‘İMAM HASTALARI ÖLÜME DAVET EDİYOR’

“Mesela Onkoloji servisinde araftaki hastalar, çizgi üzerinde, öte dünyayla bu dünya arasında gidip geliyorlar. Bir de imam dolaşiyor. Onları ölüme hazırlıyor sanki, ölüme davet ediyor. Onkoloji, psikiyatri bölümünde, bağımlı hastalarda, felçli hastalarda geri dönüşü olmayan hastalar...”

Doktorun aktardığı iki olay, AKP'nin ‘sağlığa zararlı’ politikalarıyla insan sağlığıyla nasıl oynadığını ve giderek yıkıma yol açtığını gözler önüne seriyor.

31 Temmuz 2015 / Cumhuriyet

Hekime seccade hastasına da kible³⁷

Hacamat, sülük gibi geleneksel tıpla başlayan, kürtaj engeli, doğum kontrolünün gereksizliği, hastanelerde manevi hizmet gibi uygulamalarla devam eden tartışmalara bir yenisi daha eklendi. Halka ücretsiz sağlık hizmeti verilmezken başkentte iki büyük devlet hastanesinde doktorlara seccade ve peygamberin yaşamını anlatan kitap verilirken hastanelerde mescit olmasına karşın hasta odalarına kibleyi gösteren pusula asıldı.

Dışkapı Eğitim ve Araştırma ile Sanatoryum hastanelerinde doktorlara seccade ve peygamberin yaşamını anlatan kitap dağıtıldığı, hasta odalarına ise kible gösteren pusula konulduğu öğrenildi.

Öncelik başka ama...

Ankara Tabip Odası (ATO) Genel Sekreteri Ebru Basa, ulaşılabilir sağlık hizmeti yönünde bir adım beklerken, böyle bir uygulamayla karşılaştıklarını söyledi. Türkiye’de 4 milyona yakın SGK’siz yurttaş bulunduğunu, önceliğin bu sorunlar olması gerektiğini belirten Basa, şunları kaydetti: “Doktorların bir inanca angaje olarak hareket etmemeleri gerekir. Aynı şekilde hastalar arasında da böyle bir ayırım düşünülemez. Farklı inançtan biri de o hastanede hizmet alacaktır. Neden onun rencide olmasına izin verelim. Bu inanç özgürlüğü adı altında propagandası yapılacak bir şey değil.”

‘İnsan sağlığına tehdit’

Türk Tabipleri Birliği Genel Sekreteri Özden Şener ise hasta odalarında namaz kılınmasının sağlık için tehdit olduğunu söyledi. Şener, şöyle konuştu:

“Kible koymak odada namaz kılabilirsin anlamına gelir ve teşvik eder. Sokakta dolaşıp geldikten sonra hasta odasında yerde seccade yayıp namaz kılmak sağlığı tehdit eder. Bir yandan elini yıka, yere düşeni alma, temizliğe dikkat et, hastaya zarar verme, tokalaşma diyorsun sonra yeri elliyorsun. Hastanelerde ibadete ayrılmış yerleri kullanmak gerekir.”

³⁷ Hekime seccade hastasına da kible, Cumhuriyet, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/saglik/335005/Hekime_seccade_hastasina_da_kible.html

18 Ağustos 2015

Üniversitede sahte bilim kongresi!³⁸

Ege Üniversitesi'nde 27-29 Kasım tarihleri arasında düzenleneceği açıklanan 1. Uluslararası Katılımlı Homeopati Kongresi tepki çekti. Bilim camiasında sahte bilim olarak kabul edilen homeopatinin kongresi için hazırlanan sitede Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Candegör Yılmaz ve Eczacılık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ulvi Zeybek'in davet mektupları yer alıyor.

TTB PROTESTO ETMİŞTİ

British Medical Journal'da yayımlanan araştırmalara göre herhangi bir faydası olmadığı kanıtlanan homeopatinin tedavi yöntemi olarak kullanılmasının etik kuralları ihlal ettiğine yönelik eleştiriler dünyadaki pek çok sağlık örgütü tarafından dile getirilirken Türkiye geçen yıl beklenmedik bir hamleyle homeopatiyi "tamamlayıcı tıp" statüsüne sokmuştu. "Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği"ne karşı açıklama yapan Türk Tabipleri Birliği, "Umut tacirliği ahlaki de, hukuki de değildir" ifadelerini kullandığı açıklamasında homeopatinin tıp fakültesinde dersinin anlatılmadığı, bilimsel olarak geçerliliği kabul edilmemiş, hatta hastaya zarar vermeyeceğine dair bilgiye de sahip olunmayan pek çok uygulamanın bu yönetmelikle kamu hastanelerinde uygulanabileceğine dikkat çekmiş; esas amacın insanların sağlığını ve hastalığını ticari bir meta haline getirmek olduğunu ifade etmişti.

'BU SÖZDE BİLİMDİR'

Ege Üniversitesi ve Klasik Homeopati Derneği'nin ortaklaşa düzenlediği bu kongreye karşı yurttaşlar imza kampanyası başlattı. "Üniversiteler her dalda bilimi ve eleştirel düşüncüyü öğrencilerine öğretmekle ve bilimsel gelişmeleri halka aktarmakla sorumludur.

Ege Üniversitesi'nin bir sözde bilim olan homeopatiye değil, kanıtlanmış tıbbi tedavilere destek vermesi gerekmektedir. Ege Üniversitesi'nin bu kongreyi iptal etmesi bilimsel saygınlığını koruması için şarttır. Üniversiteler bilim yuva-

³⁸ Üniversitede sahte bilim kongresi!, BirGün, <http://www.birgun.net/haber-detay/universitede-sahte-bilim-kongresi-86998.html>

sıdır, söz debilim yuvası değil” ifadelerinin yer aldığı kampanyaya yüzden fazla imza verildi. Kerem Kaynar tarafından başlatılan kampanyaya chn.ge/1DZo-OPF adresinden erişilebilir. Haber Merkezi

DSÖ DE KARŞI

Dünya Sağlık Örgütü de 2009 yılında bir çağrı yaparak, “Gelişmekte olan ülkelerde HIV, tüberküloz ve malarya gibi hastalıkların tedavisinde homeopatinin kullanılması endişe uyandırmaktadır. Homeopati ne bu hastalıklarda ne de grip, ishal gibi hastalıklarda tavsiye ediyoruz. Bilimsel yöntemlerle faydası ispatlanmamış yöntemlerin hastalık tedavisi için kullanılmaması gerekir” demişti.

08 aralık 2015 / HaberTürk

Akademi alternatif tıbbı kapılarını açtı³⁹

Yıllarca bilim dünyası tarafından reddedilen geleneksel tedavi yöntemleri üniversitelerde resmen kabul görmeye başladı. “Geleneksel ve tamamlayıcı tıp Uygulamaları yönetmeliği”, 27 Ekim 2014 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlandı.

Sağlık Bakanlığı, isteyen hekimlere eğitimler vermeye başladı. eğitimler için hekimlerden 830 TL ile 7 bin 270 TL arasında ücret alındı. Bu adımların ardından üniversiteler de geleneksel tıp tedavilerine kapılarını açtı. Hacettepe, Gazi, yıldırım Beyazıt, Gümüşhane, Cumhuriyet, İnönü, Adnan Menderes, Medipol, Bezmialem Vakıf ve Üsküdar üniversiteleri gibi 22’ye yakın üniversite akupunktur, hacamat ve hipnoz gibi tedaviler vermeye başladı. Hacettepe Üniversitesi erişkin Hastanesi Başhekim yardımcısı ve Akupunktur Birimi Sorumlusu Prof. Dr. Hakan Hamdi Çelik, yurtdışı örneklere benzer bir model üzerinde çalıştıklarını belirtti. Çin, Güney Kore ve ABD’de incelemelerde bulduklarını kaydeden Çelik, “modern tıbbı destek olmak üzere geleneksel tıp ile hizmet vereceğiz” dedi.

İlk etapta 4 profesörle akupunktur tedavisi yaptıklarını belirten Çelik, “en çok obezite hastalıklarını tedavi ediyoruz. memnuniyet % 70’in üzerinde. Sigara, alkol, uyuşturucu gibi bağımlılık tedavileri de yakın dönemde başlayacak. Hedefimiz, Türkiye’nin en gelişmiş fitoterapi (bitkilerle tedavi) merkezini kurmak. Bu kapsamda ABD Ausburg College ve müzik terapi Derneği ile işbirliği yaptık” diye konuştu. Gelecek yüzyılın tıp hedefleri içerisinde yer alan başta akupunktur olmak üzere tamamlayıcı tıp Sosyal Güvenlik Kurumu’nun (SGK) sağlık geri ödemeleri arasında yer almıyor. tamamlayıcı tıbbın sağlık güvencesi kapsamına alınması için SGK’ya başvuru yapıldı. Kabul edilirse, alternatif tıp maliyeti devlet tarafından karşılanacak.

Hipnoz 150, Hacamat 75, Akupunktur 75 TL

Sağlık Bakanlığı’nın “Kamu Sağlık Hizmetleri Satış Tarifesi ne ” göre geleneksel tıp tedavi bedelleri şöyle: Akupunktur: 75 TL Kupa tedavisi (hacamat): 75 TL Hipnoz : 150 TL Kinezyoterapi: 45 TL Ost eopati: 90 TL Fitoterapi: 113 TL Homeopati (ilk muayene) : 135 TL Homeopati (sonraki görüşmeler) : 75 TL Hirudoterapi: 75 TL Apiterapi: 113 TL Maggot tedavisi: 113 TL

39 Akademi alternatif tıbbı kapılarını açtı, HaberTürk, <http://www.haberturk.com/saglik/haber/1163984-akademi-alternatif-tibba-kapilarini-acti>

14 Eylül 2015 / Hekim Postası

Sağlıkta tek inanç dayatması⁴⁰

Geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları, kürtaj yasağı, hastanelere din görevlisi atanmasıyla başlayan sağlıkta muhafazakarlaşma sürüyor. Ankara'nın iki büyük hastanesinde hasta odalarına kibleyi gösteren pusular yerleştirilirken seccade ve dini kitaplar dağıtıldı.

Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde 'tek inanç dayatması' olarak yorumlanan bir uygulamaya imza atıldı. Temmuz ayı içinde Dışkapı Yıldırım Bayazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde hastane yönetiminin aldığı kararla hekim ve hasta odalarına kible yönünü gösteren işaretler yerleştirildiği, seccade, Kuran'ı Kerim ve "Peygamberin Hayatı" kitabı dağıtıldığı ortaya çıktı. Benzer bir şekilde Sanatoryum Hastanesi'nde de hasta odalarına kibleyi gösteren pusulular asıldı.

"Dini kullanıyorlar"

Türk Tabipler Birliği (TTB) Merkez Konseyi Başkanı Bayazıt İlhan, bu uygulamanın hastane idaresinin tasarrufu ile yapıldığını belirterek, "Hastanelerde zaten ibadet yapılabilmesi için mescitler var. Mescidi doktor ve hasta odalarına taşımak, sağlık hizmeti verilen kurumlarda dini gerekçelerle düzenleme yapmak bir anlamda dini ideolojik olarak kullanmaktır" diye konuştu. AKP iktidarı döneminde bu uygulamaların arttığını vurgulayan İlhan sözlerini şöyle sürdürdü: "Hastaneye din görevlisi yerleştirmek, Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp, Adana'da yapılan ve Emine Erdoğan'ın da katıldığı Peygamber Tıbbi Kongresi... Bütün bunların ardından da hastanelerde İslam referanslı dini semboller yerleştirilmesi aynı zihniyetin devamıdır. Bunun dini gerekçelerle alakası yok. Bu dini siyasete alet etmektir. İdeolojik manipülasyon yapmaktır. Tıp gibi bilimsel yürütülmesi gereken bir alanı da kendi ideolojik alanlarına alet etmeye çalışıyorlar."

"İnanç özgürlüğü adı altında propagandası yapılacak bir şey değil"

Ankara Tabip Odası (ATO) Genel Sekreteri Ebru Basa, ulaşılabilir sağlık hizmeti yönünde bir adım beklerken, böyle bir uygulamayla karşılaştıklarını söyledi.

40 Sağlıkta tek inanç dayatması, <http://www.hekimpostasi.org.tr/2015/09/14/saglikta-tek-inanc-dayatmasi/>

Türkiye’de 4 milyona yakın SGK’sız yurttaş bulunduğunu, önceliğin bu sorunlar olması gerektiğini belirten Basa, şunları kaydetti: “Doktorların bir inanca angaje olarak hareket etmemeleri gerekir. Aynı şekilde hastalar arasında da böyle bir ayırım düşünülemez. Farklı inançtan biri de o hastanede hizmet alacaktır. Neden onun rencide olmasına izin verelim? Bu inanç özgürlüğü adı altında propagandası yapılacak bir şey değil. Hastane yönetimleri dini semboller içeren malzeme dağıtmak yerine, istisnai sağlık hizmeti kapsamına girdiği için hastaların ödeme yapmak zorunda kaldığı malzemelerin temini yoluna gitmeli.”

21 Aralık 2015 / Cumhuriyet

Tıpta ‘caiz midir?’ dönemi⁴¹

Sağlık Bakanlığı, “Biyoetik Kurulu” oluşturmak için hazırlıklara başladı. Kurul için hazırlanan klavuzda, genel cerrahıktan psikiyatraya, doğum ve kadın hastalıkları uzmanından çocuk sağlığı uzmanına kadar bir çok üyenin yer alması planlanırken tıp bilimiyle ilgili bir kurulda “tercihen İslam hukuku alanında doktorasını yapmış ilahiyatçı”nın da bulunması dikkat çekti. Bu durum “cina-yet” olarak gösterilen kürtaj, aşı ve organ bağıışı gibi hassas konuların kurulda nasıl değerlendirileceğine ilişkin kafalarda soru işareti yarattı. Türk Tabipleri Birliği Genel Sekreteri Özden Şener, bunun bir tıp kurulunda “dinen caiz mi değil mi” diye bakılacağı anlamına geldiğini belirterek, “Çağdışı, gerici, tıbbın uzağında, insanları hastalığa, sakatlığa hatta ölüme mahkum edecek kararlar çıkabilir” uyarısında bulundu.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın hazırladığı “Türkiye Biyoteknoloji Stratejisi ve Eylem Planı” geçen haziran ayında Resmi Gazete’de yayımlandı. Bu planda sağlık alanında biyoteknolojinin geliştirilmesi için yapılacak çalışmalar arasında “Sağlık bakanlığı bünyesinde bir biyoetik kurulu kurulması” öngörüldü.

Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu da eylem planına uygun olarak 27 Kasım tarihinde “Biyoetik Kurulu Yapısı ile Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Klavuz”nu yayımlandı. Klavuzda; kurulun amacının ne olacağı, kurulda kimlerin yer alacağı ile görev ve yetkileri belirlendi.

Klavuzda biyoetik “Tıpta ve biyolojide meydana gelen gelişmelerin, çeşitli teknolojik gelişmelere bağlı olan bilimsel sonuçların etik düzlemde meydana getirdiği kapsamlı sorunların irdelenmesi üzerinden gelişen etik alanı ya da bölümü” şeklinde tanımlanırken kurulun amacına ilişkin olarak “Kurul; sağlık bilimleri, yaşam bilimleri ve sağlık politikalarının etik boyutlarının sistemli ve sürekli bir biçimde ele alır. Ulusal ve uluslararası standartları takip ederek ilgili düzenleyici kurumara, ilgili yasaların gerektirdiklerine, başvurulara ve topluma uygun olarak hareket etmek sorumluluğunu taşımaktadır” ifadeleri kullanıldı.

⁴¹ Tıpta ‘caiz midir?’ dönemi, Cumhuriyet, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/saglik/451355/Tipta__caiz_midir___donemi.html

İslam hukuku doktoralı ilahiyatçı

Klavuzda en çok göze çarpan ise kurulda yer alacak üyeler oldu. Klavuzda üyeler, “Müsteşar veya müsteşar yardımcısı, bakanlık birinci hukuk müşaviri, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu’nu, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nü, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu’nu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı’nı, UNESCO Biyoetik İhtisas Komitesi’ni temsilen birer yetkili, uzmanlığını ve doktorasını tamamlamış halk sağlığı, tıbbi biyoloji ve genetik, tıp eğiti ve tıp tarihi uzmanları ile kadın hastalıkları ve doğum, çocuk sağlığı ve hastalıkları, psikiyatri uzmanları, biyomedikal mühendis, hukukçu” şeklinde sıralandı. Bu sıralamada ek olarak “tercihen İslam hukuku alanında doktorasını tamamlamış ilahiyatçı” bir üyenin bulunması dikkat çekti. Klavuz onaylandığı tarihte yürürlüğe girecek.

21 Aralık 2015 / TKHK

Palyatif Bakımda Diyanet İşleri Başkanlığının Rolü⁴²

“PROTOKOL KAPSAMINDA SUNULAN MANEVİ DESTEK HİZMETLERİNİN AMACI

Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen sağlık tesislerinde talep eden Hasta, Hasta yakını ve Hastane personeline, içinde buldukları şartlar göz önünde bulundurularak tıbbi müdahaleye hiçbir şekilde müdahil olmadan dini konularda danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sunarak moral vermek, onları motive etmek ve manevi destek hizmeti sunmak amaçlanmıştır.”

“Protokol sonrasında, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Sağlık Bakanlığı yetkilileri ile farklı üniversitelerden akademisyenlerin katılımı ile “Hastanelerde Manevi Destek Çalıştayı” düzenlenmiştir.”

“İstişare toplantıları ve çalıştay sonunda 81 il müftülüğünde manevi destek hizmeti sunabilecek personel tespit edilmiştir. 1558 İlahiyat fakültesi mezunu ve bunlar arasından 262 Yüksek Lisans ve Doktora eğitimi olan müftülük personelinin manevi destek hizmetlerini gönüllü olarak sunabilecekleri bildirilmiştir.

6 (altı) ilden din psikolojisi, din eğitimi, din sosyolojisi, dini danışmanlık ve rehberlik alanında lisansüstü eğitim yapan ve gönüllü olan 20 (yirmi) müftülük personeli seçilmiştir.

20 (yirmi) personele 23 Şubat/27 Mart 2015 tarihleri arasında 5 (beş) hafta 200 (iki yüz) saatlik süreyle alanında uzman çalışmacılar, farklı üniversitelerden akademisyenler ile Sağlık Bakanlığı ve Başkanlığımız yetkililerinden oluşan 32 kişi tarafından Diyanet İşleri Başkanlığı Rifat Börekçi Eğitim Merkezinde «Hastanelerde Manevi Destek Eğitimi» verilmiştir.

İki kurumun koordinesi ile Ankara, İstanbul, Erzurum, Kayseri, Samsun ve Ordu illerinde pilot uygulama başlatılmıştır.”

42 Yusuf Nazım, “PALYATİF BAKIMDA DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞININ ROLÜ” Sunumu, <http://www.tkhk.gov.tr/Dosyalar/ff311747ef734a7bb60c391b8f90f4a3.pdf>

22 Şubat 2016 / Hekim Postası

Sağlıkta muhafazakarlaşma masaya yatırıldı⁴³

Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı tarafından gerçekleştirilen 23. Adalet ve Demokrasi Haftası etkinlikleri kapsamında düzenlenen panelde Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Mine Önal “Sağlıkta Muhafazakarlaşma” konulu bir sunum yaptı. Dr. Önal sunumunda kürtaj yasaklarından, anne sütü bankasına, geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarından, Anayasa’nın aşı kararına varıncaya değin sağlıkta muhafazakarlaşmayı son yıllarda uygulanan sağlık ve sosyal politikalar ekseninde değerlendirdi.

“Kadının kendi bedeni üzerindeki tasarruf hakkı engelleniyor”

Ankara Tabip Odası, Türk Tabipleri Birliği, NÜSED ve Tüketici Hakları Derneği’nin düzenleyicisi olduğu panelde Dr. Önal muayenehanelere kürtaj yasağı, anneye düşünme süresi verilmesi, bebeğin kalp atışlarının dinletilmesi ve kürtaja karşı olan hekimin ‘ret’ hakkına sahip olması gibi yapılan yeni düzenlemelerle kadının kendi bedeni üzerindeki tasarruf hakkının engellenmeye çalışıldığının altını çizdi.

Caiz olmayabilir diye anne sütü bankasından vazgeçildi

Dr. Önal sağlıkta muhafazakarlaşmaya bir başka örnek olarak da “anne sütü bankası” ile ilgili çalışmalara dinen caiz olmayabileceği kaygısıyla son verilmesini gösterdi. Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu’nun 2013 yılında Medeniyet Projesi olarak tanımladığı “anne sütü bankası” projesi, o dönem Diyanet İşleri Başkanlığı’nın; Din İşleri Yüksek Kurulu’nun konuya ilişkin 2012 yılındaki mütalaasında, süt bankası uygulamalarının süt emme konusunda karışıklık meydana getireceği, bunun da farkında olmadan İslam’ın yasak kıldığı süt akrabaları arasında evlenmelere yol açabileceği gerekçesiyle bu bankaları kurmanın caiz olmayabileceği yönündeki kararını hatırlatması üzerine rafa kaldırıldı.

“Lisans eğitimi olmayan kişilere din psikoloğu demek yanlış bir uygulamadır”

Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı arasında ‘Hastanelerde manevi destek sunmaya yönelik işbirliği protokolü’ imzalanmasını da eleştiren Dr.

⁴³ Sağlıkta muhafazakarlaşma masaya yatırıldı,

Önal, “Hastalara modern tıbbi uygulamalarla ruhsal destek ve danışmanlık verilmesi yerine din psikoloğu veya manevi destek uzmanları tarafından dinsel telkin verilmesi bilimsellikten uzak ve geriye dönük bir projedir. Psikoloji bir bilim dalıdır ve lisans eğitimi olmayan kişilere din psikoloğu adı altında benzer bir unvan verilmesi yanlış bir uygulamadır.” diye konuştu

Bütün çocukların sağlığı tehlikeye atılıyor.

“Hekim tarafından yapılacak olması bilimsellik kazandırmaz”

Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp uygulamaları konusundaki görüşlerini de paylaşan Dr. Önal, Geleneksel ve Tamamlayıcı tıba ilişkin bilimsel bilgilerin büyük oranda eksik olduğunu ve birçok uzmanlık derneğinin bu yöntemlerin etkisiz olduğuna dair açıklamalarının bulunduğunu hatırlattı. Bazı yöntemlerin riskli ve göze alınamayacak yan etkileri olduğu konusunda uyarı Dr. Önal, uygulamaların hekim tarafından yapılacak olmasının da onlara bilimsellik kazandırmayacağını söyledi.

12 Mart 2016 / BirGün

Sağlık politikaları göz kamaştırıyor!⁴⁴

İstanbul'da devlet hastaneleri artan hasta sayısı karşısında yetersiz kalıyor. Randevu sistemiyle çalışan hastanelerin polikliniğinde kuyruk çilesi hiç bitmiyor. Bayrampaşa Devlet Hastanesi'nde sabah saatlerinde başlayan kuyruk çilesi gün boyu devam ediyor. Hastalar hastanenin fiziki yapısı nedeniyle uzun süre ayakta beklemek zorunda kaldıklarını, yaşlı insanların ayakta duramayıp yere oturarak beklediğini ifade ederek isyan ediyor. Sağlık Bakanlığı yöneticileri ve hastane yönetimi hastaların sorunlarına çözüm bulmak yerine hastanede bulunan hastane odalarına kitaplık rafı yaptırdı. Raflarda ise dini kitaplar yer aldı.

Veriler oldukça çarpıcı

Sağlıkta piyasalaşma ve gericileşmenin yarattığı tabloyu Türk Tabipleri Birliği (TTB) Başkanı Bayazıt İlhan'a sorduğumuzda oldukça çarpıcı veriler sunuyor. Türkiye'de sağlık politikalarının her geçen gün daha da kötüye gittiğinin altını çizen Dr. İlhan "14 Mart Tıp Haftası olarak kutlanırken uygulanan politikalar ve atılan adımlar içinde bulunduğumuz çıkmazı net biçimde gözler önüne seriyor" diyor. Ortaya çıkan tabloda neyin kötü olduğunu sorduğumuzda ise Bayazıt İlhan bazı verilerden bahsediyor:

Sağlık politikaları noktasında Türkiye'de derinleşmiş sorunlar var. Eskiye nazaran çok daha fazla hastalanıyoruz, çok daha fazla doktora gidiyoruz. 10 sene öncesine kıyasladığımız zaman Türkiye'de yaklaşık 3 kat daha fazla ilaç tüketiyoruz.

Her adım para

Uygulanan politikaların yanlışlığını anlatan Bayazıt İlhan'a meselenin ekonomik boyutunu sorduğumuzda ise onun da uygulanan politikalar kadar vahim bir tabloya sahip olduğu ortaya çıkıyor. İlhan şunları söylüyor:

Genel Sağlık Sigortamızı primi yatırıyoruz, vergilerimizi ödüyoruz ancak yine de ücretsiz sağlık hakkına erişemiyoruz. Sağlık hizmeti alabilmek için her aşamada cebimizden para ödüyoruz.

⁴⁴ Sağlık politikaları göz kamaştırıyor!, BirGün, <http://www.birgun.net/haber-detay/saglik-politikalari-goz-kamastiriyor-106071.html>

Gericilik politikası

Konunun ekonomik ve politik boyutunu özetleyen Bayazıt İlhan'a hasta odalarına konan dini kitaplardan bahsettiğimizde ise yanıtı şöyle oluyor:

Bu iktidar döneminde gericileşme hayatımızın her alanında bir devlet politikası haline geldi. Sağlık bundan payına düşeni alıyor. Nitelikli ve kamusal sağlık hizmeti sunmaktan adeta kaçanlar din kitaplarıyla bu kara tablonun 'üzerini örtmeye' çalışıyor. Gericilik sadece bunla sınırlı değil elbette hastanelerde din görevlilerinin bulundurulmak istenmesi de bu konunun bir diğer yüzü.

17 Mart 2016 / soL

Uludağ Tıp'ta anlatılan dersler: Sabır, Şükür, Tevekkül, Dua, Rıza, Kader⁴⁵

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde hiçbir evrensel bilgiye dayanmayan ve Doç. Dr. Salih Karacabey adlı bir ilahiyat hocası tarafından verilen "Tedavide Moral Değerler ve Motivasyon" adlı bir ders okutulduğu ortaya çıktı. 1. sınıfın ilk yarısında okutulan dersin içeriği ise bilim dışı konularla dolu. Öğretim üyeleri ve öğrenciler üç yıldır bilim dışı bir dersin tıp fakültesi müfredatına girmesinden rahatsızlar.

Fakültenin internet sayfasındaki eğitim programları bölümünde ise dersin amaç ve hedefleri şu ifadelerle anlatılıyor: "Kültürümüzü oluşturan moral değerlerin ve bu kültürü etkileyen büyük şahsiyetlerin hastalıklar ve tedavileri konusundaki yaklaşımlarını öğretmek."

İŞTE O DERSLER

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki "Tedavide Moral Değerler ve Motivasyon" konulu derste şu üniteler yer alıyor:

- Tıbbî Uygulamalar Açısından Hz. Lokman
- Tıbbî Uygulamalar Açısından Hz. İsa
- Tıbbî Uygulamalar Açısından Hz. Muhammed
- Tedavi Sürecini Hızlandıracak Manevi/Moral Değerler: Sabır, Şükür
- Hasta ve Hasta Yakınlarını Tedaviye Katmada Tevekkül ve Rıza
- Kader ve Kaza Anlayışının Hasta Motivasyonuna Etkisi
- Bir Moral Değer Olarak Dua
- Duanın Tedavi Sürecine Etkisi

45 Uludağ Tıp'ta anlatılan dersler: Sabır, Şükür, Tevekkül, Dua, Rıza, Kader, <http://haber.sol.org.tr/toplum/uludag-tipta-anlatilan-dersler-sabir-sukur-tevekkul-dua-riza-kader-149559>

22 Nisan 2016 / BirGün

Tıpta da gericiliği elden bırakmadılar⁴⁶

AKP iktidarlarının beş bin yıl önce uygulanan ve vücut kesilerek kan akıtılması yoluyla yapılan “Hacamat”a dönüş planlarının ardından Hadis-Der de toplu hacamat etkinliği düzenlemeye hazırlanıyor. 2011 yılında Tayyip Erdoğan’ın eşi Emine Erdoğan tarafından da önerilen, ertesi yıl Emine Erdoğan ile Başbakan Davutoğlu’nun eşi Sare Davutoğlu’nun da katıldığı organizasyonla duyurulan “Hacamat”a doktorlar karşı çıkıyor.

Belirli günlerde şifa saçıyormuş

Derinin bir neşter yardımıyla çizilip ağzı geniş bir bardak, kavanoz veya şişe ile oluşturulan emme gücüyle kanın akıtılması ya da kabartılan bölgenin küçük kesikler açacak bir makine ile kesilmesi yöntemiyle yapılan hacamat için Hadis Der Suriye sınırındaki illerin yerel gazetelerine ilanlar verdi.

İlanlarda modern tıbbın karşı çıktığı hacamatın “şifa saçtığı” öne sürülürken, artık kullanılmayan “Kameri” takvime göre hacamatın ayın 15’inde 17’sinde, 19’unda ve 21’inde yapılması gerektiği ifade edildi.

Toplu hacamat organizasyonu için çağrı yapılan afişte de hadislere yer verildi. Afişlerde, “Cabir bin Abdullah başı bir bezle örtülmüş olarak geldi ve şöyle dedi: Hacamat yaptırmadan buradan ayrılmam! Çünkü Rasulullah’tan işittim, şöyle buyurdu: Hacamatta şifa vardır” denildi.

Üç kafaya üç sırta

BirGün’e organizasyonun detaylarını anlatan Hadis-Der yetkilisi, 25-27-29 Nisan tarihlerinde Antep’te yapılacak Hacamat organizasyonunun “sünnet” olduğu için kafanın üç tarafına sırtın üç tarafına yapılacağını, kişi başı kırk lira ücret alınacağını anlattı. Organizasyon yetkilisi ayrıca bu bölgeler dışında istenirse vücudun diğer bölümlerine de hacamat yapılabileceğini söyledi.

“İtibar etmeyin”

2012 yılında İstanbul’da Emine Erdoğan ve Sare Davutoğlu’nun girişimleri ile yapılan hacamat etkinliği hakkında açıklamalarda bulunan İstanbul Tabip Odası, bu işlemin hiçbir bilimsel dayanağı bulunmayan, faydasız ve kimi zaman zararlı bir model olduğu için yüz yıl önce terk edildiğini ifade etti.

⁴⁶ Tıpta da gericiliği elden bırakmadılar, <http://www.birgun.net/haber-detay/tipta-da-gericili-gi-elden-birakmadilar-109753.html>

06 Mayıs 2016 / Türk Tabipleri Birliği

28-29 Mayıs 2016 Ülkemizde Geleneksel, Alternatif, Tamamlayıcı Tıp (GATT) Sempozyumu⁴⁷

Ülkemizde Geleneksel, Alternatif, Tamamlayıcı Tıp (GATT) başlığı altındaki sağlık uygulamalarının giderek yaygınlaştığı bilinmektedir. GATT uygulamaları özellikle kanser gibi hastalıklarda umut tacirliği pazarı olmanın yanında farmasötiklerle etkileşerek tedavi başarısını bozabilmektedir. Sağlık Bakanlığının 2014 yılı sonunda yayınladığı yönetmelik ise bu alandaki sorunları çözmekten uzak olarak tanımlanarak pek çok eleştirinin konusu olmuştur. TTB olarak daha önce bitkisel tedaviler konusunda yaptığımız çalışmanın bir devamı niteliğinde olacak şekilde, GATT konularını derinlemesine tartışmak gereksinimi içindeyiz. Bu kapsamda, GATT uygulamalarının yoğunlaştığı uzmanlık alanları ile bilimsel ve kanıta dayalı bir değerlendirme yapılması amacıyla TTB Halk Sağlığı Kolu tarafından bir sempozyum düzenlenecektir.

“Tıbbın Alternatifi Olmaz: Geleneksel, Alternatif ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamalarına Hekim Yaklaşımı” adlı sempozyum 28-29 Mayıs 2016 tarihlerinde, İstanbul’da gerçekleştirilecektir. Programın afişi ve programı ekte sunulmuş olup, üyelerinize duyurulmasını ve katılım sağlanması konusunda desteğinizi bekler, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla

47 28-29 Mayıs 2016 Ülkemizde Geleneksel, Alternatif, Tamamlayıcı Tıp (GATT) Sempozyumu, <http://www.ttb.org.tr/index.php/Yazismalar/686-2016-6109.html>

26 Ekim 2016 / Al Jazeera

Anayasa Mahkemesi'nden aşı ve topuk kanı kararı⁴⁸

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre, Anayasa Mahkemesi, anne babası istememesine karşın, yeni doğan bebeğe çocukluk dönemi aşılarının uygulanmasının hak ihlali olduğuna hükmetti. Topuk kanı alınması ise ihlâl sayılmadı.

Karar, Mersin'deki bir çiftin yeni doğan bebeklerine, aşı yapılması ve topuk kanı alınmasına karşı çıkmaları üzerine gelişen hukuki sürecin ardından geldi. Mersin 2. Çocuk Mahkemesi, bebek için aşı uygulanması ve topuk kanı alınması bağlamında sağlık tedbiri uygulanmasına karar verdi. Karara yapılan itirazın Mersin 3. Çocuk Mahkemesince reddedilmesinin ardından, bebeğin anne, babası Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulundu.

Yüksek Mahkeme, bebeğin maddi ve manevi varlığının korunması ve geliştirilmesi hakkının, zorunlu aşı uygulaması yönünden ihlâl edildiğine, zorunlu topuk kanı uygulaması açısından ise ihlâl edilmediğine karar verdi. Ayrıca, ihlâlin ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasına hükmedildi.

“Fiziksel bütünlük hakkına müdahale”

Kararda, özel hayatın eksiksiz bir tanımı bulunmayan geniş bir kavram olduğu, bireyin fiziksel ve ruhsal bütünlük hakkının, özel yaşama saygı hakkı kapsamında korunan hukuksal çıkarlardan birini oluşturduğu belirtildi. Söz konusu hukuksal çıkarın tıbbi müdahaleyi ret hakkını da içerdiği ifade edilen kararda, Anayasa'nın 17. maddesinde, tıbbi müdahaleyi ret hakkına istisna olarak, tıbbi zorunluluklar veya kanunda yazılı hallerin gösterildiği aktarıldı.

“Genel ve zorunlu aşıya dayanak oluşturacak kanun hükmü yok”

Kararda, “Bunun yanı sıra 1593 sayılı Kanun'da münferiden çiçek aşısının mecburi bir aşı olarak öngörüldüğü ve söz konusu yükümlülüğün zaman ve kişi grupları dikkate alınarak Kanun'un 88-94. maddelerinde ayrıntılı olarak

⁴⁸ Anayasa Mahkemesi'nden aşı ve topuk kanı kararı, Sabah, <http://www.sabah.com.tr/saglik/2016/10/26/anayasa-mahkemesinden-asi-ve-topuk-kani-karari-1477499986>

düzenlendiği görülmektedir. Bunun dışındaki aşı uygulamasının Bakanlığın ilgili genelgesi kapsamında ve belirlenen program çerçevesinde yapıldığı görülmekle birlikte genel ve zorunlu aşı uygulamasına dayanak oluşturacak bir kanun hükmünün mevcut olmadığı anlaşılmaktadır” ifadelerine yer verildi.

Bu tespitler uyarınca başvuruya konu müdahalenin kanunilik şartını sağlamadığı ifade edilen kararda, açıklanan nedenlerle zorunlu aşı uygulaması bağlamında başvurunun Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan maddi ve manevi varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerektiği bildirildi.

07 Kasım 2016 / Sabah

Bebeği 'hacamat' öldürdü⁴⁹

İstanbul Bayrampaşa'da Mehmet ve Gülsüm Uzunsinan'ın kız bebekleri Buğlem, kan hastalığıyla dünyaya geldi. Aile yoğun bakımda tedavi gören 15 günlük bebeği doktorların itirazına rağmen hastaneden çıkarıp 'hacamat' yaptırdı. Jilet darbeleriyle kan kaybeden bebek kaldırıldığı hastanede can verdi. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca soruşturma başlatıldı. İfadeleri alınan Uzunsinan çifti tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

⁴⁹ Bebeği 'hacamat' öldürdü

<http://www.sabah.com.tr/yasam/2016/11/07/bebegi-hacamat-oldurdu>

24 Kasım 2016 / Yeni Şafak

Hastalara manevi terapi⁵⁰

Diyanet İşleri Başkanlığınca geçen yıl 6 ilde hasta, hasta yakınlarına ve sağlık personeline destek vermek amacıyla başlatılan manevi rehberlik uygulaması, 8 ilde daha hayata geçirilecek. Ankara, İstanbul, Erzurum, Kayseri, Ordu ve Samsun'da uygulanan proje önümüzdeki 3 yıl içerisinde ülke çapında yaygınlaştırılacak. Manevi rehberler, haftada 4 gün en az 4 saat görev yapacak.

Hastanelerde manevi rehberlik ve destek hizmeti, Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından geçen yıl, Sağlık Bakanlığı ile imzalanan protokol sonrası hayata geçti. Bu kapsamda, eğitimden geçirilen personel Ankara, İstanbul, Erzurum, Kayseri, Ordu ve Samsun'da bulunan hastanelerde göreve başlamıştı. Bu illerde manevi destek hizmeti verilmeye devam edilirken, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hizmetin yaygınlaştırılması için 76 personel daha bu konuda eğitim aldı.

Yaklaşık bir ay süren eğitim kapsamında, personele din, maneviyat ve ruh sağlığı, din ve tıp ilişkisi, hastanede dini hayat, dini danışmanlığın teorik temelleri, hastanede manevi destek hizmetleri tarihçesi gibi konularda, alanında uzman ve konuyla ilgili projelerde görev almış akademisyenlerce dersler verildi.

3 yıl içinde yaygınlaştırılacak

Proje kapsamında halen 6 ilde süren uygulama, Adana, Afyonkarahisar, Bursa, Çorum, İzmir, Kahramanmaraş, Konya ve Sakarya'da bulunan hastanelerde de başlayacak. Sağlık Bakanlığı ile ortak belirlenen hastanelerde görevlendirecek olan manevi rehberler, hasta, hasta yakını ve sağlık personeline destek olacak. Hastanelerde kendilerine özel oda tahsis edilecek manevi rehberler, haftada 4 gün, en az 4 saat görev yapacak.

Diyanet İşleri Başkanlığı, bu uygulamayı 3 yıl içinde 81 ilde yaygınlaştırmak için çalışmalarını sürdürüyor.

⁵⁰ Hastalara manevi terapi, <http://www.yenisafak.com/hayat/hastalara-manevi-terapi-2569583>

05 Aralık 2016 / Sözcü

Hastane açtılar, 400 liraya büyü bozup, cin çıkarıyorlar⁵¹

‘Manevi Şifa’ adı altında bir ay önce açılan merkezde hastaya ‘manevi ameliyat’ yapıldığı ortaya çıktı. Ruhsatı hâlâ olmayan sözde hastanede uygulanan yöntemler facebook’ta paylaşıldı.

Türkiye sonunda bunu da gördü... Sağlık skandalının adresi İstanbul İkitelli’de yaklaşık 1 ay önce 5 katlı bir binada açılan Manevi Şifa Merkezi... Merkez internet sitesinde “Burası Türkiye’nin ilk ve tek ‘Büyü Bozma ve Cin’ Hastanesi! Burası resmi vergisini veren, birçok hocası, uzmanı ve çalışanı ile profesyonel hizmet vermekte olan bir hastane” sloganıyla reklamını yapıyor.

DENETLENDİ AMA...

Vatandaşları sözde hastanelerine davet eden merkezde ‘Ruhsal Terapi’ adı altında cin çıkarma, büyü bozma seanslarının verildiğini duyuruyor. Öyle ki merkez, facebook hesabında bir hastaya cin çıkarma adı altında sözde ‘manevi ameliyat’ yapıldığı sırada çekilen görüntüleri de paylaştı. Telefonla arayıp kolayca bilgi alınabilen merkeze ‘tedavileriniz yasal mı?’ diye sorduk. ‘Sağlık Bakanlığı yetkilileri 3 gündür gelip gidiyor. Sorun yok’ yanıtı verildi. Merkezde çalışan bir görevli, “Bu merkez merdivenaltı, üfürükçülere sahtekarlara inat yasal olarak açıldı. Her şeyimiz yasal. İnternette videolar yayınlıyoruz yasal olmasak hemen gelip mühürlerlerdi” dedi.

‘EY ŞEYTAN BURADAN ÇIK’ DİYE BAĞIRIYOR!

Görüntülerde genç bir kadının başında ‘doktor önlüğü’ giyen bir kişi önce genç kızın ellerine bir şeyler yazıyor. Kur’an’dan kesitler okumaya başlıyor. Ardından elini genç kadının başına koyup Türkçe ‘cevap verebiliyor musun?’ diyor. Sonra kadının başını tutup sağa sola çevirerek “Dinin nedir? Geliş sebebin nedir? Ey şeytan çık buradan çık buradan çık. İsmi söyle bana ismini” diye yüksek sesle bağırıyor. Ardından okumaya devam ediyor. Görüntülerin sonunda saldırganlaştığı görülen genç kadını üç kişi zaptetmeye çalışıyor.

⁵¹ Hastane açtılar, 400 liraya büyü bozup, cin çıkarıyorlar, Sözcü, <http://www.sozcu.com.tr/2016/gundem/hastane-actilar-400-liraya-buyu-bozup-cin-cikariyorlar-1546464/>

TABIPLER BİRLİĞİ'NDEN SERT TEPKİ

İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Dr. Samet Mengüç tamamen bilim dışı uygulamaların yapıldığı merkezi yerden yere vurdu.

Merkezi sosyal medyada gördüklerini söyleyen Mengüç şöyle konuştu: Gerçekten ruhsatı var mı? Henüz bir araştırma aşamasındayız. Ancak Türk Tabipler Birliği olarak bu işin takipçisiyiz. Bu tür yaklaşımlar Orta Çağ'da kalmış yaklaşım tarzları. Günümüz tıbbında yeri yoktur. Sağlık Bakanlığı üzerinden bir denetim mekanizmasına dahil olacağız. Büyücülük cadı avları gibi üfürükçülük tamamen bilim dışı, mantık olarak asla kabul etmeyeceğimiz bir yaklaşım. Bu yapılanın da üfürükçülükten farkı yok.”

05 Aralık 2016 / BirGün

Türkiye'nin ilk cin hastanesi kurucusu: Olayı merdiven altından çıkarıp kurumsallaştırdık⁵²

İstanbul İkitelli'de 5 katlı binada iki hafta önce faaliyete geçen Türkiye'nin ilk cin çıkarma hastanesinde; 'Büyü bozma, maneviyat, cin çıkarma, **Rukye**' işlemlerinin yanı sıra '**bio enerji, sülük ve hacamatlı tedavi**' de yapılıyor

Cin de çıkar, büyü de bozulur

İkitelli'deki 5 katlı bina içerisinden giriyoruz. Giriş katı danışma olarak kullanılıyor, diğer katlarda yönetim, 'hocaların' odaları ile birlikte cin çıkarma bölümleri ve tedavi birimleri bulunuyor. Son kat ise mescide ayrılmış durumda.

'Manevi şifa merkezi olarak' anılan mekân kuruluşunun henüz ikinci haftasında. Türkiye'nin ilk cin çıkarma hastanesinde; 'Büyü bozma, maneviyat, cin çıkarma, Rukye işlemlerinin yanı sıra bio enerji, sülük, bioenerji ve hacamatlı tedavi de yapılıyor.

Cin hastanesinin işletmecisi Lütfü Bulut, Yeni Türkiye'deki bu en acayip serüvenlerden birinin başlangıcını anlatıyor: "Aslında benim de mesleğim gazetecilik. Cinci Bülbül Hoca ile ilgili bir haber yaptım. 100 binin üzerinde kişi okudu. Bu hoca vakti zamanında Kenan Evren'in manevi hastalığını iyileştirdiği iddia edilen kişidir. Ondan sonra vergili cinci hoca dönemi başlamıştır. Haberin altında iki hocanın da yorumu vardı. Biriyle iletişimim oldu. Bana; senin sayende işlerim açıldı, ekmeğini yedim, gel sana gerçeği anlatayım, çevrende içine cin kaçmış biri varsa çıkarayım' gör dedi. O zaman yanıma muhasebede çalışan bir genç kız vardı. Uyuyamıyordu, banyodan korkuyordu, karabasanlar görüyordu. Onu aldım gittim. Kız tedavi olunca bu hoca bana X-Man, Örümcek Adam, Kaptan Amerika gibi bir kahraman geldi. İlk olarak onunla yola çıktım. 6-7 aylık bir hikâye. Sonra da burayı açtık!"

52 Türkiye'nin ilk cin hastanesi kurucusu: Olayı merdiven altından çıkarıp kurumsallaştırdık, BirGün, <http://www.birgun.net/haber-detay/turkiye-nin-ilk-cin-hastanesi-kurucusu-olay-merdiven-altindan-cikarip-kurumsallastirdik-138195.html>

Gerçek şeytanla da insan şeytanla da savaşıyoruz

İşletmeci Bulut; “Amacımız, olayı merdiven altından çıkarıp kurumsallaştırmaktı” diye sürdürüyor sözlerini: “Sahtekârı var, dolandırıcısı var, tacizcisi var. Burası kurumsal bir yapı. Biz hem gerçek şeytan, hem de insan şeytanla savaşıyoruz. Kimseye farklı tarife de yok, fabrikatöre de fabrika işçisine de aynı tarifeyi uyguluyoruz.”

Peki, cin hastanesinde, çıkan her mahlûk başına ne kadar para alınıyor? O iş öyle kolay değil. Maneviyat tedavisi 2 bölümden oluşuyor: Önce teşhis sonra tedavi. Şikâyeti olanlar gelip danışmanlık hizmeti alıyor. Cin var mı yok mu? İlk ve en önemli mesele bu. Buna bakım deniyor. Bakım sonucunda cin olup olmadığı anlaşılıyor. Eğer varsa o zaman tedavi geçiliyor.

07 Aralık 2016 / Yeni Şafak

58 Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp dönemi⁵³

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları alanında Pekin Üniversitesi ile iş birliği yapacak. Çin'den gelen Pekin Üniversitesi heyeti, geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarına ilişkin Türkiye'deki çalışmalar hakkında bilgi almak ve iki ülke arasında geliştirilebilecek projeleri görüşmek üzere, Sağlık Bilimleri Üniversitesi'ni ziyaret etti ve yetkililerle görüştü

Sağlık Bilimleri Üniversitesi bünyesinde Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulama ve Araştırma Merkezi kurulduğunu anlatan Rektör Erdöl, “ Merkezimizde Geleneksel ve Tamamlayıcı tıp yöntemlerinin, Sağlık Bakanlığınca ilan edilmiş yeni eğitim standartları baz alınarak kurgulanan sertifikasyon eğitimlerine tabi tutulmuş hekimler tarafından uygulanması için 2017 başından itibaren eğitimler düzenleyecek, bu alanda araştırmacı yetiştirilmesini destekleyeceğiz. Öncelikle tıp, diş hekimliği ve eczacılık fakültelerinde olmak üzere sağlık bilimleri alanında eğitim gören öğrencilere geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarını tanıtacak eğitimler vereceğiz. Geleneksel ve Tamamlayıcı tıp uygulamaları hakkında toplumsal bilinci arttırmaya yönelik çalışmalar yaparak, bu uygulamalar kapsamında kullanılabilir ürün ve cihazların geliştirilmesi çalışmalarını da yürüteceğiz “ dedi.

Sağlık Bakanlığı ile afiliye protokolü olan 58 Eğitim ve Araştırma Hastanesi bünyesinde Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Merkezleri kurulmasını destekleyeceklerini açıklayan Rektör Erdöl “Sağlık Bilimleri Üniversitesi olarak, geleneksel ve tamamlayıcı tıp alanında tecrübeli ülkelerden, üniversitelerden yararlanmak istiyoruz. Bu konuda dünyadaki tecrübe ve bilgi birikiminden yararlanma ayrıca ilgili ülke örneklerini araştırma hedefimize uygun olarak Pekin Üniversitesi ile de her türlü akademik işbirliğine hazırız” diye konuştu.

Pekin Üniversitesi yetkilileri de geleneksel ve tamamlayıcı tıp biliminin ülkelelerinde binlerce yıldır başarıyla uygulandığını belirterek, uygulayıcı hekimlerin

53 58 Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp dönemi, <http://www.yenisafak.com/hayat/58-egitim-ve-arastirma-hastanesinde-geleneksel-ve-tamamlayici-tip-donemi-2576194>

eğitimi, tecrübe ve kaynak paylaşımı başta olmak üzere birçok alanda Sağlık Bilimleri niversitesi ile işbirliği içinde olmak istediklerini belirttiler.

Türkiye’de uygulanmasına izin verilen geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları arasında akupunktur, hipnoz, refleksoloji, hirudoterapi, ozonla tedavi, mezoterapi, fitoterapi, homeopati, osteopati, kayropraksi, maggot, proloterapi, apiterapi ve kupa yöntemleri yer alıyor.

07 Aralık 2016 / Milliyet

Her köşe başında hacamat merkezi!⁵⁴

Sağlık Bakanlığı'nın 2014 yılında yayımladığı 'Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Yönetmeliği'yle yasallaşan alternatif tedavi yöntemi hacamat, düzenlemeye rağmen hâlâ merdiven altında

Fatih'te neredeyse adım başı bir 'hacamat merkezi' bulunuyor. Evlerinin bir odasını muayenehaneye dönüştüren hacamatçılar, iyi hacamat yapmanın iman gücüyle bağlantılı olduğunu söylüyor...

İstanbul İkitelli'de cin çıkardıkları iddiasıyla halkı dolandıran 'Manevi Şifa Merkezi'nin Kaçak olduğunun anlaşılması sonrası kapatılması gözleri bu tip merkezlere çevirdi. Sülük ve hacamat tedavisi, ruhsal terapi ile büyü bozma işlemleri yapan merkezlere ulaşmak sadece birkaç dakika sürüyor.

İnternetteki ilanlardan ulaştığımız merkezlerin büyük çoğunluğu Fatih bölgesinde. Randevuyla gittiğimiz yerlerde hacamat tedavisi yapanların herhangi bir ruhsat ve yetkisi olmamasına rağmen evlerinin bir bölümünü bu tedavi için ayırdıklarını gördük. İlk gittiğimiz adres Atikali Mahallesi HASAN Fehmi Paşa Caddesi'ndeki iki katlı bir apartman. Apartmanın giriş kat zili-nde 'Kupa Terapi Derneği' yazıyor. Daire olarak kullanılan ve hacamat hizmeti veren evin odalarının birinde kadınlara diğesinde ise erkeklere tedavi uygulanıyor. 5 yıldır hacamat tedavisi uygulanan Ayşe Hanım "Uzmanlığı"nın aileden miras olduğunu anlatıyor.

54 Her köşe başında hacamat merkezi!, <http://www.milliyet.com.tr/her-kose-basinda-hacamat-merkezi--gundem-2357306/>

15 Aralık 2016 / Yeni Çağ

Ruhsatsız hacamat yaptıkları iddia edilen çiftte 10'ar ay hapis cezası⁵⁵

“Dini prosedür olduğu için izin almadım”

İstanbul'da vatandaşlara ruhsatsız olarak akupunktur, sülük uygulaması ve hacamat yaptıkları iddia edilen çiftte, 10'ar ay hapis cezası verildi. Habertürk'te yer alan habere göre çift, “Hacamatın sünnet ibadeti olduğunu düşünüyoruz” dedi.

İstanbul Anadolu 48. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya, tutuksuz sanıklar Olcay K. (47), imam nikâhlı eşi İsmail D. (60) ile Maltepe İlçe Sağlık Müdürlüğü'nün avukatı katıldı. Sanıklardan İsmail D.'nin kimlik tespiti konuşmaları, şaşkınlıkla karşılandı.

Mahkeme başkanının ne iş yaptığını sorduğu İsmail D., “Makine mühendisiyim, elektronik teknik mühendisiyim, bilgisayar informatik, gazeteciyim, alternatif tıp uzmanıyım, bağırsak uzmanıyım, yeter mi?” yanıtını verdi. Hâkim yanıtın anlaşılmadığını söyleyince, sanık “Bilmiyor musun?” dedi. Bunun üzerine hâkim, sanığın beyanlarını tutanağa geçirdi.

“YAPMAK İÇİN İZİN BELGEM YOK”

Dini nikâhlı eşinin yaşadığı evde hacamat yaptığını belirten İsmail D., “Ben Alman'ım. Almanya'da işe başlamadan 6 ay önce reklam asmak serbesttir. Dini prosedür olduğu için izin almadım. Türkiye'de alternatif tıp uygulaması yapabileceğime dair izin belgem yok” diye konuştu. Sanık Olcay K. ise “Kendime ve yakınlarıma ücretsiz olarak hacamat ve sülük tedavisi yapıyorum. Hacamatın sünnet ibadeti olduğunu düşünüyoruz. Para almıyorduk” ifadesini kullandı. Hâkim, diploma veya meslek belgesi olmadan hacamat veya sülük uygulaması yaptığı gerekçesiyle her 2 sanığa da “Tababet ve Şuabatı Şanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun” gereğince 1'er yıl hapis cezası verdi. Bu ceza, iyi halden 10'ar ay hapis, 80'er TL paraya çevrildi.

55 Ruhsatsız hacamat yaptıkları iddia edilen çiftte 10'ar ay hapis cezası, <http://www.yenicaggazetesi.com.tr/ruhsatsiz-hacamat-yaptiklari-iddia-edilen-cifte-10ar-ay-hapis-cezasi-152845h.htm>

“DİPLOMA ALMASI ŞART”

İstanbul Barosu Sağlık Hukuku Merkezi Başkanı Av. Ümit Erdem, söz konusu kanuna göre diploma olmadan bu şekilde hasta tedavi etmenin suç olduğunu belirterek “2014 tarihli Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği’nde; kupanın (hacamat) da dahil olduğu 15 uygulama tanımlanmıştır. Bu uygulamaları, Sağlık Bakanlığı’nın verdiği eğitimi tamamlayan kişiler de icra edebiliyor” dedi. Hacamat, Türk Dil Kurumu Sözlüğü’nde “Vücutun herhangi bir yerini hafifçe çizip üzerine boynuz, bardak veya şişe oturtarak kirli kanı alma” olarak tanımlanıyor.

30 Aralık 2016 / HaberTürk

Devlet hastanelerinde 40 TL'ye modern hacamat⁵⁶

Sağlık Bakanlığı'nın geleneksel tıbbın merdivenaltında sağlıklı koşullarda uygulanmasının önüne geçmek amacıyla 2 yıl önce "Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları" adıyla yayınladığı yönetmelik sonrasında başlayan uygulama, Ankara, Kayseri ve İstanbul'da gerçekleştirilmeye başlandı. İstanbul'da ilk ve tek olan, Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde açılan "Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Merkezi" 4 ay önce tamamlandı ve 1 aydır faaliyette.

Merkezde, toplam 15 geleneksel tedavi yönteminden akupunktur, kupa, sü-lük, larva (kurtçuk larvalarıyla tedavi), fitoterapi (bitkisel ilaçla tedavi) mezo-terapi ve hipnoz yöntemleri de uygulanıyor. Kliniğe 1 ay içinde 200'ü aşkın hasta başvurdu. Genellikle migren, depresyon ve bel fıtığı rahatsızlığı olanlar müracaat ediyor. SGK, geleneksel ve alternatif tedavi için hastanelere ödeme yapmıyor. Uygulama devlet güvencesinde yapıldığı için özel hastanelere göre tedavi ücretleri daha düşük tutulmuş.

Seansı 40-75 TL arasında. Bu ücret özel hastanelerde 150 TL'den başlıyor.

'DAHA ÇOK KADINLAR GELİYOR'

Gelen hastaların yüzde 60'ının kadın olduğunu belirten merkez yöneticisi Dr. Kanat Tayfur, "Genelde migren, depresyon, eklem ağrıları için geliyorlar. Otizm, davranış bozukluğu ve hiperaktivitesi olan çocuklara da tedavi uyguluyoruz. Migren tedavisinde akupunktur iğneleri ve pelin otundan yararlanıyoruz. Hastanın önce hikâyesini dinleyip bir program çıkarıyoruz. Ağrı noktalarına iğnelerle negatif basınç yapıyoruz. Kupa yani hacamat tedavisiyle de yine ağrı noktalarına hava basıncı yapıp vücuttaki kirli kanı çekiyoruz" diye konuştu.

Merkezde müzikle tedavi de yapılıyor. Müzik, polikliniğe giden hastanın hastalığına ve burcuna göre değiştiriliyor. Depresyon ve migren hastaları için Uşşak makamı çalınıyor, bu makam hastalarda sakinlik ve gevşeme sağlıyor. Poliklinikte ayrıca Türkiye'de yetişen 110 endemik bitkinin sergisi de yapılıyor.

56 Devlet hastanelerinde 40 TL'ye modern hacamat, HaberTürk, <http://www.haberturk.com/saglik/haber/1342685-devlet-hastanelerinde-40-tlye-modern-hacamat>

30 Aralık 2016 / NTV

Migrene karşı hacamat⁵⁷

İstanbul Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde açılan Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Merkezi yaklaşık 1 aydır faaliyette. Merkeze en çok migren, depresyon ve eklem ağrıları için başvuru var.

Hacamat, akupunktur ve sülükle uygulanan tamamlayıcı tıp uygulamaları, devlet hastanelerinde de yapılmaya başlandı.

Sağlık Bakanlığı'nın geleneksel tıbbın merdivenaltında sağlıklı koşullarda uygulanmasının önüne geçmek amacıyla 2 yıl önce "Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları" adıyla yayınladığı yönetmelik sonrasında başlayan uygulama, Ankara, Kayseri ve İstanbul'da hayata geçirildi. İstanbul'da ilk ve tek olan, Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde açılan "Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Merkezi" 4 ay önce tamamlandı ve 1 aydır faaliyette.

Merkezde, toplam 15 geleneksel tedavi yönteminden akupunktur, kupa, sülük, larva (kurtçuk larvalarıyla tedavi), fitoterapi (bitkisel ilaçla tedavi) mezoterapi ve hipnoz yöntemleri de uygulanıyor. Habertürk'ten Öznur Karslı'nın aktardığına göre, kliniğe 1 ay içinde 200'ü aşkın hasta başvurdu.

Genellikle migren, depresyon ve bel fıtığı rahatsızlığı olanlar müracaat ediyor. SGK, geleneksel ve alternatif tedavi için hastanelere ödeme yapmıyor. Uygulama devlet güvencesinde yapıldığı için özel hastanelere göre tedavi ücretleri daha düşük tutulmuş. Seansı 40-75 TL arasında. Bu ücret özel hastanelerde 150 TL'den başlıyor.

⁵⁷ Migrene karşı hacamat, NTV, <http://www.ntv.com.tr/saglik/migrene-karsi-hacamat,L-oS-MsAxfkyesCCORtvW8w>

13 Ocak 2017 / soL

Sağlıkta bilim dışı yöntemler artık 'kurumsal': Kurumsal sülük ve maceraları!⁵⁸

Ebru Basa

Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği 2014 yılında Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Yönetmelik yayınlanmadan önce Türk Tabipleri Birliği, ilgili uzmanlık derneklerinden temsilcilerin de yer aldığı Bilimsel Kurul aracılığıyla konuya ilişkin görüşlerini Bakanlıkla ve kamuoyuyla paylaşmıştı. Yönetmelik TTB'nin görüşü dikkate alınmaksızın yayınlandı, uzmanlık derneklerini de boşa düşürecek biçimde TÜSEB'e bağlı Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Enstitüsü'nün bu uygulamaların sertifikalandırılmasından ve denetiminden sorumlu olacağı açıklandı.

Modern tıbbın karşısında bilimsel kanıta dayalı olmayan yöntemlerin, yine modern tıbbın alternatifi gibi sunulabilmesinde ve eğitilmiş orta sınıflarda dahi alıcı bulabilmesinde en genel anlamda aklın egemenliğini zayıflatan yeni tarihsel gericilik döneminin payı var.

Piyasa egemenliğine girdikçe çürüyen, çürüdükçe çürüten sağlık ortamında tarihsel gericilik “yerli ve milli Osmanlı tıbbına dönüş” biçiminde zuhur ediyor diyebiliriz. Yoksa başka türlü kupa terapisi, hacamat, karyopraktik, maggot, müzikoterapi gibi etkinliği, kanıta dayalı bilimsel araştırmalarla ortaya konulamayan geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarına aklı başında bir insanın bel bağlamasına olanak yok.

Sağlık Bakanlığı'nın da iddia edildiği gibi denetim yetki ve sorumluluğunu yerine getirmesi için enstitü kurmasına gerek yoktu. Sorun modern tıp orta yerde dururken, sahte bilime neden gereksinim duyulduğunda... Üstelik bir enstitü aracılığıyla “kurumsal meşruiyet” kazanmasına da izin verilmiş oluyor. Kurumsallık lafzı zaten harcıalem; yakınlarda kapatılan Cin Hastanesinin kurucusu da “Olayı merdivenaltından çıkarıp kurumsallığa kavuşturduk» diyordu. Öte yandan bahis konusu kurumsallık Ankara, Kayseri ve İstanbul'da eğitim

58 Sağlıkta bilim dışı yöntemler artık 'kurumsal': Kurumsal sülük ve maceraları!

<http://haber.sol.org.tr/toplum/saglikta-bilim-disi-yontemler-artik-kurumsal-kurumsal-suluk-ve-maceralari-181154>

ve araştırma Hastaneleri çatısı altında faaliyete geçmiş durumda. Habertürk sitesindeki habere göre İstanbul'daki ilk ve tek merkez olan Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Merkezi 4 ay önce tamamlanmış ve 1 aydır da hizmet veriyor.

Merkezde akunpunktur, kupa, sülük, larva (kurtçuk larvalarıyla tedavi), fitoterapi, mezoterapi ve hipnoz yöntemleri uygulanıyor. Kliniğe 1 ay içinde 200'ü aşkın hasta başvurmuş. Başvurular genellikle migren, depresyon ve bel fıtığı yakınmaları olanlardan... SGK, geleneksel ve alternatif tedavi için hastanelere ödeme yapmamakla birlikte uygulama devlet güvencesinde yapıldığı için özel hastanelere göre tedavi ücretleri daha düşük tutulmuş. Seansı 40-75 TL arasında. Bu ücret özel hastanelerde 150 TL'den başlıyor.

Merkezde müzikle tedavi de yapılıyor. Müzik, polikliniğe giden hastanın hastalığına ve burcuna göre değiştiriliyor. Depresyon ve migren hastaları için Uşşak makamı tercih sebebi, bu makam hastalarda sakinlik ve gevşeme sağlıyormuş.

Ankaralılar hatırlayacaktır; yakın zamana kadar kentin giriş ve çıkışlarında ve yine kent merkezindeki kimi duvarlarda meşum ve fakat Ankara'nın değeri haline gelmiş şöyle bir yazı ve iliştilmiş yerli ve milli bir telefon numarası karşımıza çıkardı: BEL FITİĞİ 3251420.

13 Ocak 2017 / Milliyet

Bartın'da Geleneksel Ve Tamamlayıcı Tıp Ünitesi Faaliyette⁵⁹

Bartın Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği tarafından, Devlet Hastanesinde Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Ünitesinin faaliyete geçtiğini açıklandı.

Bartın Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreteri Doktor Osman Açıkgöz, Devlet Hastanesinde Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Ünitesinin kurularak faaliyete başladığını açıkladı. Açıkgöz, "Sağlık Bakanlığımız tarafından hazırlanarak yürürlüğe konan Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği kapsamında hastanelerimizde tamamlayıcı tıp uygulamaları yapılmaya başlandı. Bartın Devlet Hastanesi ana bina giriş katında açılan Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Ünitesi'nde (GETAT) Kupa Terapisi (Hacamat) uygulaması konu ile ilgili eğitim almış hekimimiz tarafından yapılıyor" dedi.

Tedavi ile ilgili bilgiler veren Açıkgöz, "Kan dolaşımını arttırmak ve iyileşme sağlamak için bölgesel vakum oluşturmaya dayanan köklü tedavi yöntemine kupa terapisi denir. Hastalıktan kurtulmak veya sağlığı koruma amacıyla atık maddelerin yoğun olarak toplandığı belli noktalardaki tıkanıklık, kılcal damar ve ince damarlardan kirli kanın alındığı YAŞ Kupa Tedavisi HACAMAT olarak da bilinir. Ana mekanizması kan akımının artırılmasına dayanan Yaş Kupa Tedavisi Geleneksel İslam Tıbbı olarak da bilinir, Arabçada (el)-hijamah, Türkçe'de ise hacamat olarak adlandırılır ve hacamat tedavisinin tarihi bin yıldan fazladır. Vücudun dış yüzeyinden uygulanan basınç, deri altındaki dokulara ve kaslara kanın çekilmesini sağlayarak içerdiği besin ve oksijenin dokudaki hücrelere bırakılmasına ortam hazırlamaktadır. Bu yolla toksinlerin ve atık maddelerin de lenf sistemiyle atılması sağlanmaktadır. Dolayısıyla bölgedeki metabolizma hızı, enzim ve hormonların artışı hızlanmaktadır. Tıbbi hacamat bu konuda eğitim almış ve Sağlık Bakanlığı tarafından yetki verilmiş hekimler tarafından yapılması gereken bir uygulamadır. Faydaları yanı sıra uygun şartlarda yapılmadığı takdirde istenmeyen komplikasyonları da hasta sağlığını olumsuz etkileyebilir" diye konuştu.

59 Bartın'da Geleneksel Ve Tamamlayıcı Tıp Ünitesi Faaliyette, <http://www.milliyet.com.tr/bartın-da-geleneksel-ve-tamamlayici-bartın-yerelhaber-1776918/>

29 Ocak 2017 / Hürriyet

Numan Kurtulmuş: Evrim teorisi çürümüş⁶⁰

Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, yeni müfredat taslağından evrim teorisinin çıkarılmasını, “Evrim teorisi zaten bilimsel olarak eskimiş ve çürümüş bir teoridir. İlla bu teori mutlaka okutulacak diye bir kural yok” sözleriyle değerlendirdi.

CNN Türk'te dün Doğan TV Ankara Temsilcisi Hakan Çelik'in gündeme ilişkin sorularını yanıtlayan Kurtulmuş, “Sonuç itibariyle ‘Evrim teorisine inananlar, evrim teorisini bilenler çağdaş, ilerici insanlardır, buna karşı çıkanlar gerici, çağdışı insanlardır’ görüşü esas çağdışı görüştür. Evrim teorisi bu anlamda, eski tarih boyunca da tartışılan görüşlerden biridir. Dolayısıyla bunun üzerinden bir tartışmayı çok doğru bulmuyorum” dedi.

⁶⁰ Numan Kurtulmuş: Evrim teorisi çürümüş, <http://www.hurriyet.com.tr/numan-kurtulmus-evrim-teorisi-curumus-40350059>

05 Nisan 2017 / sol

Gericiliğin sonu yok: Türbanlı çocuk hastalara ameliyatta türban temin edin!⁶¹

İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesine gönderilen resmi yazıda, türban kullanan çocuk hastaların ameliyat ve tedavi sırasında türban kullanımlarının sağlanması istendi. Yazıda, «Hastaya el bileği ve ayak bileği boyuna kadar uzanan ön-lük ile baş ve boyun kapatan bone temin edilerek kullanımının sağlanması» ifadesi yer aldı.

Aynı yazıda parantez içinde, “Hastanemize gelen 10 yaş ve üstündeki kız çocuklarında başörtüsü kullanımı olduğu görülmüştür” denildi.

Yazının başka bir madde-sinde de, «hastanın baş-örtü kullanımının sağ-lanması» istendi.

İŞTE O YAZI

Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Has-tanesine gönderilen yazı şöyle:

10.03.2017

Konu: Hasta Mahremiyeti Uygulamaları Reami Yazı Raporu

HASTANE YÖNETİCİLİK MAKAMI'NA

İlgi: TC. Sağlık Bakanlığı TKHK Hasta, Çalışan Hakları ve Güvenliği Daire Başkanlığı'nun 03/03/2017 tarih ve E.02-401/40624124 sayılı yazısıyla Genel Sekreterliğimize gönderilen "Hasta Mahremiyeti" hakkındaki yazısı

İlgide bahsi geçen yazılar Kalite Yönetim Birimi tarafından incelenmiş olup, yapılması gerekenler aşağıda sıralanmıştır.

- Tüm hasta odalarına aktif kullanılacak şekilde perde/paravan yapılması
- Yoğun bakım ve acil servis gibi alanlarda sürekli perde paravan kullanılması
- Tüm personele (firma personeli dahil) yazının dağıtılması(yapılmıştır.)
- Tüm personele ayrı bir konu olarak mevzuatta geçtiği şekilde hasta mahremiyet eğitimi verilmesi
- Kan alma, poliklinik ve görüntüleme alanlarında hastanın işi bitmeden diğer hastanın alınmamasının sağlanması
- Hasta transferlerinde hastanın üzerinin örtülmesi
- Hastanın başörtü kullanımının tedavi ve müdahaleyi engellemeyecek şekilde ise izin verilmesi
- Hastaya ameliyat önlüğü, bone kullanımında gerekli istek doğrultusunda el bileği ve ayak bileği boyuna kadar uzanan ön-lük ve baş- boyun kapatan bone temin edilerek kullanımının sağlanması (Hastanemize gelen 10 yaş ve üstündeki kız çocuklarında başörtüsü kullanımı olduğu görülmüştür.)
- Emzirme odaları ve hasta odalarının kapı açıldığında koltuk ve sedyenin diğer tarafa yerleştirilmiş olması, kapıdan görünmemesi
- Poliklinik, uygulama müdahale alanları ve hasta odalarının kapılarının dışarıdan açılmayacak şekilde olması,
- Hasta dosyalarının hasta odası gibi alanlarda olmaması, bakım ve tedavi veren ekip haricindeki kişiler tarafından ulaştırılmayacak şekilde bir alana konulması
- Otomasyon kullanım alanlarında yetkilendirme
- Tüm birimlerde mahremiyet algoritmalarının oluşturulan şekilde yapılması ve doküman olarak kullanıma eklenmesi
- Hastaya ait eşyaların tesliminde form kullanılması
- Resüsitasyon odasının işi olmayan kişiler tarafından açılmayacak şekilde olması, dışarıdan kontrollü (karthi geçiş) yapılması
- Radyoloji (USG) çekim alanlarının kapısının dışarıdan açılmayacak şekilde olması
- Hasta bilgi verilirken yanında bulunan ikinci sağlık personelinin kalmasına izin verdiğine dair hasta yakınından onam belgesine imza alınması

Bilgilerinize sunar, gereğini arz ederiz.

YRD. Nurcan DÜĞAN YALÇI

S.B.C. İZMİR DR. BEHÇET UZ ÇOCUK HASTALIKLARI VE CERRAHİSİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ - İZMİR DR. BEHÇET UZ ÇOCUK HASTALIKLARI VE CERRAHİSİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ

02/23/2017 13:22 - 13999118-000-1261

61 Gericiliğin sonu yok: Türbanlı çocuk hastalara ameliyatta türban temin edin!, <http://haber.sol.org.tr/toplum/gericiligin-sonu-yok-turbanli-cocuk-hastalara-ameliyatta-turban-temin-edin-191728>

EK:

Türk Tabipleri Birliği Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği Hakkında Bilgi Notu⁶²

Sağlık Bakanlığı 27 Ekim 2014 günlü Resmi Gazete’de “*Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği*”ni yayınlamış ve yürürlüğe koymuştur.

Yönetmelikte;

- “Geleneksel, Tamamlayıcı” adı verilen “uygulama”ların sağlık kuruluşlarında sağlık hizmeti adı altında ve bir ücret karşılığında, bu alanda sertifika eğitimi alacak olan hekimler, dış hekimleri ve sağlık personeli tarafından yapılabilmesi düzenlenmiştir.
- Sertifikalara ilişkin hususların Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliğine* göre yürütüleceği belirtilmiştir. Söz konusu Yönetmelik sertifikalı eğitim alanlarının, müfredatının, süresinin Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından belirlenmesini, **yalnızca** tıpta ve dış hekimliğinde uzman olanlara yönelik verilecek sertifikalı eğitimlerde Tıpta Uzmanlık Kurulu’nun uygun görüşünün, diğer sertifikalı eğitimler için **ge-rekli görülürse** Sağlık Meslekleri Kurulu’nun görüşünün alınacağı düzenlenmiştir.
- Yönetmelikte 15 adet uygulamanın yapılacağı belirtilen sağlık sorunlarına bakıldığında bunların pek çoğunun tıpta uzmanlık dallarının tanı ve tedavi hizmeti verdiği sorunlar olduğu görülmektedir. Bununla birlikte bu uygulamaları yapacak hekimlere yönelik sertifikalı tıp doktoru dışında bir uzmanlık alanı sınırlaması yapılmadığı görülmektedir. Dolayısıyla Tıpta Uzmanlık Kurulu’nun görüşü alınmadan isteyen bütün hekimlere yönelik bu tür eğitimlerin verilmesi söz konusu olabilecektir.
- Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği’ne göre Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nün belirlediği sertifikalı eğitimleri yalnızca tıp ve tıpta uzmanlık eğitim veren eğitim kurumları değil özel kişi ve

62 GELENEKSEL VE TAMAMLAYICI TIP UYGULAMALARI YÖNETMELİĞİ, <http://www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/alternatif-4897.html>

kuruluşların da verebileceği düzenlenmiştir. Bu durumda tıpkı işyeri hekimliğinde olduğu gibi tıp alanındaki eğitimlerin ticarileştirilerek içinin boşaltılması tehlikesi güçlü bir biçimde ortadadır.

- Yönetmelikte sertifika ile yapılacak 15 adet yöntem/uygulama sayılmıştır. Bunlar; Akupunktur, Apiterapi, Fitoterapi, Hipnoz, Sülük uygulaması, Homeopati, Kayropraktik, Kupa uygulaması, Larva uygulaması, Mezotepari, Proloterapi, Osteopati, Ozon uygulaması, Refleksoloji ve Müzikterapi'dir.
- Uygulamalar 15 adet ile sınırlı tutulmuş olmakla birlikte; Yönetmelik ekinde bulunmayan uygulamalar için ilaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik kapsamında uygulama merkezlerinde araştırma yapılabileceği ve yapılan araştırmaya ilişkin dosyaların bir örneği de Genel Müdürlüğe gönderileceği, gönderilen bu çalışmaların, uygulamaların ülke genelindeki gelişimi, etkinliği ve kanıt düzeyi açısından “Bilim Komisyonu” tarafından değerlendirileceği belirtilmiştir. Bilim Komisyonu'nun uygulamaların bilimsel kanıtlarını inceleyerek kişilere uygulanıp uygulanmayacağı ve uygun görülenlerden hangilerinin ünite veya uygulama merkezinde uygulanabileceği hususunda görüş vereceği düzenlenmiştir.
- Yönetmelikte yeni uygulamalar için bilimsel araştırmalar sonucu ortaya konacak etkinlik düzeyine bilimsel kanıtlar ışığında bakılarak değerlendirileceği ve sonucuna göre izin verileceği belirtilmektedir.
- Sağlık Bakanlığı tarafından, 15 adet uygulamanın tümüne uygulama yetkisi verilerek, bu uygulamaların insanların iyileştirilmesi, sağlıklı olması için gerekli, güvenli olduğu kabul edilmekte ve sağlık hizmeti kapsamında geçeri tedavi yöntemi olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte Yönetmelik ekindeki 15 adet uygulamanın tanımlanan endikasyon alanlarındaki etkinliklerine ilişkin bilimsel kanıtların ne olduğu uygulamalara hangi bilimsel çalışmalara dayanarak ve hangi bilimsel komisyon tarafından izin verildiği Türk Tabipleri Birliği ve ilgili bilim çevreleri tarafından bilinmemektedir.
- Sağlık Bakanlığı bir taraftan 15 adet uygulamanın kabul edilen tedavi yöntemi olduğunu kabul edip Yönetmelikle buna izin verirken; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na “Kurumca finansmanı sağlanmayacak sağlık hizmetleri” başlıklı 64. Maddesinin (b) fıkrasına “Geleneksel, tamamlayıcı, alternatif tıp uygulamaları”nın Sosyal Güvenlik

Kurumu tarafından bedellerinin ödenmeyeceği ibaresi 10.9.2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanununun 46 ncı maddesiyle eklenmiştir. 5510 sayılı Kanuna eklenen bu ibarelerin yer aldığı fıkradan bir bütün olarak geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarının “**tıbben sağlık hizmeti olduğu kabul edilmeyen** sağlık hizmetleri” kapsamında sayıldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda “tıbben sağlık hizmeti kabul edilmeyen” uygulamalar sağlık kuruluşlarında sağlık personeli tarafından vatandaşa sağlık hizmeti gibi uygulanacaktır.

- Uygulamaların hastalığın standart tedavisinin yerine geçecek ve devam eden tedaviyi aksatacak şekilde yapılamayacağı, bu konunun uygulamaya yapılacak bireylere açık bir şekilde anlatılıp ve onaylarının yazılı olarak alınacağı Yönetmelikte düzenlenmiştir. Bununla birlikte **vatandaş sağlık kuruluşlarında, sağlık personeli tarafından yapılan bu uygulamaların söz konusu sağlık sorunları için tıp kuralları uyarınca geçerli tedavi yöntemi olduğunu sanacak bunun için cebinden ücret ödeyecektir. Bu ücretleri de Sağlık Bakanlığı belirleyecektir.**
- Tabip ve dış tabibi olmayan sağlık meslek mensuplarının sertifikalı tabip ve dış tabiplerinin gözetimi ve denetimi altında uygulamalara katılacakları belirtilmiştir. Sertifika alanı olarak belirlenen 15 adet uygulama alanında uzmanlık ve yan dal uzmanlığı olan hekimler, aksi düzenlenmediği için sertifika alma durumu ile yüz yüze gelebilecektir.
- Özel kişi ve kuruluşlar, özel ya da kamu üniversiteleri, eğitim hastaneleri için hekimlere ve sağlık personeline yönelik “sertifika” adı altında bir “eğitim pazarı” açılması söz konusu olabilecektir.
- * *Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği'nin atıfta bulunulan hükümleri de başta olmak üzere pek çok hükmünün de bir bütün olarak Yönetmeliğin tamamının tıp ve tıpta uzmanlık eğitiminin gereklerine, bu alandaki kamu yararına aykırılığı nedeniyle TTB tarafından Nisan ayında iptal davası açılmış olup yürütmeyi durdurma talebimiz henüz Danıştay ilgili Dairesi tarafından görüşülüp karara bağlanmamıştır.*

EK:

Geleneksel, Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Uygulamaları Kanun Taslağına Yönelik Türk Toraks Derneği Görüşü⁶³

Sağlık Bakanlığı Ocak 2014’de Geleneksel Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Uygulamalarının (GTATU) kanun taslağını yayınladı. Şubat 2014’de Türk Tabipler Birliği (TTB), bu taslak yasaya ilişkin metin hazırlayarak derneklerden konu ile ilgili genel görüş elde edilmesi için 10 Mayıs 2014’de tam gün toplantı yaptı. Türk Toraks Derneği’ni (TTD) temsilen bu toplantıya Dr. Şule Akçay katıldı. Toplantı sonunda derneklerden, Eylül ayına kadar kendilerini ilgilendiren uygulamalara yönelik ayrıntılı resmi görüş oluşturmaları kararlaştırıldı. Bu amaçla TTD Genel Merkezi’nde 12 Eylül 2014 tarihinde Sağlık Politikaları, Astım-Allerji, Tütün Kontrol, Solunumu Sistemi Enfeksiyonları Çalışma Gruplarını temsilen sırasıyla Dr. Şule Akçay, Dr. Gül Karakaya, Dr. Gülin Erkmey Yıldırım, Dr. Füsün Eyyubođlu ve TTD Genel Sekreteri, Dr. Zühal Karakurt’un katılımı ile toplantı gerçekleştirildi.

Hastalarımızın sağlığını tehdit edebilecek önemli ve suiistimale açık GTATU yasal düzenleme ile var olan kötüye kullanımı daha da yaygınlaştıracak endişesini taşımaktayız. Göğüs hastalıkları uzmanlık alanımızda bu yasa taslağının kabul edilip yürürlüğe girmesi durumunda astım, tütün bağımlılığı, üst ve alt solunum yolları enfeksiyonları gibi hastalıkların tanı ve tedavisinde gecikmelere, yaşamı tehdit edebilecek olumsuz sonuçlara yol açabileceği tartışılmazdır. TTD olarak kendi uzmanlık alanımızı ilgilendiren hastalıklara ilişkin taslak GTATU yasasında geçen, bilimselliği tartışmalı tedavi yöntemleriyle ilgili görüşlerimiz bilimsel veriler ışığında aşağıda altı madde ile özetlenmektedir.

Madde 1: “Geleneksel, Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Uygulamaları Taslak Yasası”nın gerekçesi belli olmadığından bu düzenlemenin gerçek amacı anlaşılama-maktadır. Taslakta “geleneksel, alternatif, tamamlayıcı tıp” tanımının sınırları ve içeriği belirtilmemiştir. Tasarıda adı geçen 14 yöntem, **kanıta dayalı tedavinin eşdeğeri ya da tamamlayıcı nitelikte tedavi biçimi olduğu vurgularına sahiptir**. Deneysel tıbbın süzgecinden geçmemiş ve bilimsel süreçlerle kanıtlanmamış yöntemler, ilgili kanun tasarısı ile uygulanabilir hale getirilmeye çalışılmaktadır. Tıpta tedavi niteliği kazanan her uygulama (ilaç, rehabilitasyon, girişimsel yöntemler ve diğerleri) çok merkezli geniş hasta sayısını içeren çalışma sonuçlarıyla elde edilen

63 Geleneksel, Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Uygulamaları Kanun Taslağına Yönelik Türk Toraks Derneği Görüşü, <http://www.toraks.org.tr/userfiles/file/Geleneksel%20Tamamlayıcı%20Alternatif%20Tıp%20Uygulamaları%20TTD%20Eylül%202014.doc>

kanıt düzeylerine göre önerilmektedir. Bu kapsamda, adı geçen yöntemlerin de benzer bilimsel araştırma süreçlerinden geçtikten sonra kabul edilebilir ve önerilebilir hale gelmesi mümkündür.

Hekimliğin temel felsefesi olan “önce zarar vermeme ve yararlı olma” ilkesine dayanarak bu yöntemlerin tümünün kullanılmasının ilk koşulu “yarar verdiğinin” kanıtlanmış olmasıdır.

Madde 2:Tütün bağımlılığı tedavisinde Dünya Sağlık Örgütü’nce önerilen bilimselliği kanıtlanmış bilişsel ve davranışsal tedaviler ile birlikte farmakoterapiler başarı ile uygulanmakta iken, kanun tasarısında önerilen akupunktur ve hipnozun ise plasebodan farklı etkisi olmadığı bilimsel veriler ile kanıtlanmıştır. Tütün bağımlılığı tedavisinde Sağlık Bakanlığı’nın kasım 2011 tarihinde yürürlüğe giren “Sigara Bırakma Polikliniklerinin Çalışma Usul ve Esasları”nı belirleyen yönetmeliğine göre, sigara bırakma polikliniklerinde sadece tütün kontrolü konusunda uzmanlaşmış ve sertifika almış hekimlerin çalışabileceğine hükmedilmektedir. Konu ile ilgili yeterli, standardize düzenlemeler bulunmaktadır ve işlemektedir. İyi tanımlanmış ve başarı ile uygulanmakta olan tütün bağımlılığı tedavisine ilave olarak GTATU gibi bilimsel kanıt düzeyi belli olmayan yöntemlere gerek bulunmadığını düşünüyoruz. Aynı zamanda tasarının hayata geçtiği takdirde tütün bağımlısı hastaların zamanında doğru tedavi seçeneklerinden faydalanmalarına engel olabileceği görüşündeyiz.

Madde 3: Taslakta ‘Solunum yolu infeksiyonlarında homeopatinin, kupa tedavisinin, mezoterapinin uygulanabileceği’ belirtilmiştir. Solunum yolu infeksiyonlarının önlenmesi, tedavisi ve korunmasında, etkinliği bilimsel olarak kanıtlanmış veriler doğrultusunda hazırlanmış ulusal ve uluslararası rehberlere dayalı yaklaşımlar uygulanmaktadır. Akılcı antibiyotik kullanımı göz önünde bulundurularak infeksiyon tedavileri planlanmaktadır. Tasarıda önerilen GTATU yöntemlerinin komplike hastalarda organ yetmezliğine (Kamu spotunda verilen çarpıcı örneklerde de yansıtıldığı gibi) kadar ilerleyebilecek ölümcül sonuçları olabileceği unutulmamalıdır. Bununla ilgili taslakta, birbiriyle çelişen endikasyon ve kontrendikasyonlar da dikkat çekmektedir. Örneğin; mezoterapi uygulama endikasyonları arasında “**Enfeksiyon patolojisi: rinofarenjit, sinüzit, idrar yolları**” şeklinde belirtilirken, mezoterapinin kontrendikasyonları arasında ise “**akut infeksiyonlar**” yer almaktadır.

Madde 4: Astımda uluslararası ve ulusal rehberler ışığında etkin tedavi tanımlanmış ve başarı ile uygulanmaktadır. Tek ulusal Astım Tanı ve Tedavi Rehberi de TTD Astım Alerji Çalışma Grubu tarafından yayınlanmış ve belli aralıklarla güncellenmektedir. Ülkemizde astım tedavisi başarılı bir şekilde dünya standartlarında

uygulanabildiği ve tedavi yönetimini üstlenecek yeterli sayıda hekim bulunduğu için GTATU yöntemlerine ihtiyaç olmadığını düşünmekteyiz.

Madde 5: Apiterapi uygulama merkezlerinde bulundurulması zorunlu cihazlar alt başlığında olası anafilaksi tedavisine yönelik gerekli tıbbi cihaz ve ilaçlar listelenmektedir. Anafilaksi tedavisi hekimlerin de zorlanabildiği acil bir durum olup adı geçen tasarıda “yetkili personel bulundurulma şartı” ile kimi ve hangi meslek grubunu tanımladığı anlaşılmamaktadır. Yetkili personel tanımında olabilecek acil komplikasyonların yönetimi için, ulusal yada uluslar arası “İleri Yaşam Desteği” kursu ve sertifikası zorunlu koşul olarak istenmelidir.

Allerjik rinitin tedavisi ulusal ve uluslararası tanı ve tedavi rehberlerinde tanımlanmış ve başarı ile uygulanmaktadır. Taslak GTATU’da homeopati ve mezoterapi yöntemlerinin endikasyonları arasında tıbbi ve halk arasında bilinen terminoloji ile iki ayrı başlıkta “Allerjik Rinit ve Saman Nezlesi” olarak belirtilmektedir. Mevcut taslakta, hipnoz yönteminin endikasyonları arasında belirtilen “alerjik hastalıkların giderilmesi” maddesinde hangi allerjik hastalığın kastedildiği anlaşılamamıştır.

Madde 6: Adı geçen yöntemlerin endikasyon listelerinde örtüşen, çelişen ve tıbbi terminolojiye uymayan tanımlar bulunmaktadır. Örneğin; allerjik astım, astma, bronşial astım, astım, rinit, rinosinüzit, saman nezlesi, astmanın bazı semptomları, kaygı vb. TTD olarak önerimiz, bu tanımların “**tıbbi terim arama motorları**” terimleri ile eşleştirilerek yeniden doğru olarak belirlenmesi yönündedir.

Hekimlerin eğitimlerinde yer almayan ve kanun tasarısına göre tıp uygulaması olarak değerlendirilen, geniş bir endikasyon listesi verilen bu uygulamaların sertifikasyon programıyla öğretilmesinin bilimsel ve etik dayanaklardan yoksun olduğunu düşünmekteyiz.

Bilimselliği kabul edilmeyen, kanıta dayanmayan yöntemler alternatif tıp uygulamaları olarak kabul edilemezler. Ayrıca mevcut taslak uygulamaların doğuracağı olumsuz sonuçların sorumluluğunu hangi kurum/kişinin üstleneceği taslakta tanımlanmalıdır. Yukarıda TTD olarak görüş raporumuzda belirtilen sakıncalar giderilmeden bu haliyle taslağın yasallaşması durumunda istenmeyen sorunlar ortaya çıkabileceğini öngörüyoruz. Bu taslak kanunun tıbbi ve bilimsel dayanağını ilgili uzmanlık dernekleri ile değerlendirdikten sonra sonuçlandırılmasının uygun olduğu görüşündeyiz.

Saygılarımızla,

Türk Toraks Derneği
Merkez Yönetim Kurulu

DEĞERLENDİRME:

SAĞLIKTA MUHAFAZAKARLAŞMA-DİNSELLEŞME ve İSLAMİZASYON PRATİKLERİ⁶⁴

AKP'nin sağlık siyasasında temel güdüleyicinin tam boy piyasalaşma hedefi olduğunu her daim belirtiyoruz. Her ne kadar AKP ezelden beridir iktidardaymış gibi hissetsek de aslında sağlık hakkının hak olmaktan ve devletin bir toplumsal yükümlülüğü olmaktan çıkması AKP'yi önceliyor. AKP'nin ayrıcalığı bu uzun iktidar dönemi boyunca Dünya Bankası mahreçli Sağlık Reformu programlarının en saflaştırılmış halini uygulama olanağını yakalamış olmasında.

AKP iktidarının sağlık hizmetlerinin çok katmanlı ve basamaklı yapısını sermayenin gereksinimleri doğrultusunda yeniden biçimlendirirken son derece radikal davrandığını, geleneksel organizasyon şemasından finansman modellerine ve istihdam biçimlerine varana kadar alanın tüm bileşenlerini yeni baştan tasarladığını söyleyebiliriz.

Sağlık Bakanlığı hizmet üretimini denetleyen yeni bir kurumsal kimlik edindiği için üretimin hemen her alanında yönetim erki üst kurullara devredilirken bu yeni tasarımın neden bir "Sağlık Piyasası Kurulu" ile taçlandırılmadığı ise belirsiz. Tek ve merkezi bir üst kurul oluşturmak yerine fonksiyonların Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı ve Sağlık Turizmi Kuruluna delege edilmesi tercih edilmiş. Dikeyine hiyerarşi sermayeyle işbirliğini dışlamıyor. Özel sermayenin sayılan organlarla oluşturduğu ara yüzeyler zaten tanımlanmış ve yönetim mekanizmasına dahil edilmesinin araçları da zaten üretilmiş durumda. Sağlık Bakanlığı ise koordinasyondan sorumlu.

Sağlıkta muhafazakarlaşma/dinselleşme ve İslamizasyon pratiklerinin tümünü pür bir ideolojik müdahalenin, soy gerici bir cüretkarlığın ürünü olarak değerlendirmek yanıltıcı olabilir. AKP düalizmi ve fırsatçılık istisnasız elele ve ardışık ilerliyor.

⁶⁴ Ebru Basa, "Sağlıkta muhafazakarlaşma-dinselleşme ve islamizasyon pratikleri", <http://haber.sol.org.tr/blog/sinifin-sagligi/ebru-basa/saglikta-muhafazakarlasma-dinsellesme-ve-islamizasyon-pratikleri>

Yeni doğan bir bebeğin evlilik dışı bir ilişkiden dünyaya gelip gelmediğinin ve dininin sorgulandığı Yenidoğan Kayıt Formu örneğindeki gibi düpedüz gerici bir salvo atışını piyasanın kucağına bırakılan geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları atağı izleyebiliyor. Diğer yandan piyasa uyumlu tıbbi İslamizasyon pratikleri ise neredeyse istisnasız biçimde sağlık turizmine de entegre edilebiliyor.

Kronolojik döküm içinde ele alındığında taciz atışlarının son iki yılda yoğunlaştığı anlaşılıyor. İşaret fişeği ise birinci basamak sağlık hizmeti başvurularında kullanılan Yenidoğan Kayıt Formu'ydü. Formda yeni doğmuş bir bebeğin sağlık durumunun değerlendirilebilmesi bakımından hiç de gerekli olmayan evlilik dışı doğup doğmadığı bilgisi babanın TC kimlik numarasıyla birlikte sorgulanıyordu. Bu gayrimeşru sorgulama işlemi İstanbul Tabip Odasının girişimiyle açığa çıkartıldı ve yaygın tepki üzerine formlarda değişikliğe gidildi. Yurttaşların doğduğu anda kodlanmasından başka bir amaca hizmet etmediği aşikar olan bu uygulama sağlıkçıların duyarlılıkları sayesinde farkedilmişti. Bu arada kişisel sağlık verilerinin hiç de güvenli saklanmadığını –aslında doğrusunu söylemek gerekirse zaten saklanmadığını ve hatta satıldığını- hatırlatmaya bilmem gerek var mı?

Dinselleşme sağlık hizmetlerinin önemli bir bileşeni olan sosyal hizmetler alanında da yeniden üretiliyor. Hastanelerde din psikologlarının istihdam edilmesi ve “dini” terapi hizmetinin sağlık hizmetleri sınıfından sayılması yine AKP dönemi uygulamalarından. Bu uygulamanın yasal bir kılıfa büründürülmesi doğrultusunda Diyanet İşleri Başkanlığıyla Sağlık Bakanlığı arasında bir protokol bağitlandı. Protokol kapsamında evlerde de manevi bakım hizmeti verilecek. Arada 1.Manevi Bakım Hizmetleri Çalıştayı gerçekleştirildi. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'yla Diyanet İşleri Başkanlığı arasında gerçekleştirilen bir başka protokolle de sığınma evlerine “vaize” atamalarının önü açıldı.

Biyoiktidar politikaları ve pronatalizm ise bizzat Recep Tayyip Erdoğan tarafından propaganda ediliyor. Yaklaşık dört yıl önce tıbbi küretaj tartışmalarıyla başlayan süreçte gericilik dozu peyderpey arttırıldı. Bir tıbbi işlem olan küretajı Roboski katliamına eşitlemek ilk bakışta akla ziyan görünse de sağlıklı ilgili bir kavramı dehşetengiz bir ideolojik içerikle doldurmaktaki kasıt da yabana atılamaz.

Ailelerin en az üç çocuk sahibi olmaları yönündeki telkinler Türkiye toplumunun henüz yaşlı değilse de yaşlanmakta olan bir toplum olduğu ön kabulüne dayanıyor. Nüfusun yaşlanması kronik hastalık yükünün toplumsal maliyetinin de artması demek. Aktüeryal dengenin korunabilmesi adına bu maliyeti üstlenebilecek işgücü arzına gereksinim var.

İşçilerin her gün kuşlar gibi öldüğü, işçi sağlığı iş güvenliği önlemlerinin bir maliyet kalemi olarak görüldüğü ülkemizde kapitalizmin ihtiyaç duyduğu işgücü arzı için de doğurganlık hızının düşmemesi gerekiyor. Performansla kamçılanan bir tıbbi işlemin pronatalizmle –o da tümüyle fiziksel gerekçelerden kaynaklanan- uyumsuzluğu ise sağlıkta dönüşüm programının kendisiyle geliştiği neredeyse tek başlık oldu.

663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bölge sekreterlikleri çatısı altında işletmeleştirilerek birleştirilen, İcra Kurulu Başkanları tarafından yönetilmekte olan ve kendi maliyesinden sorumlu kılınan kamu hastanelerinde gelir getirci tüm tıbbi işlemlerin alıp başını gitmesi zaten kaçınılmazdı. İş güvenceleri kendilerine altı ayda bir verilen karnelerdeki notlara o da performans gelirine bağlı olan bölge sekreterleri için fitratı gereği işletme gelirlerini arttırma yoluna gidince performans baskısı altında tıbbi endikasyon zorunluluğu aranmaksızın gerçekleştirilen sezaryenle doğumlar normal yolla gerçekleştirilen doğumları katladı ve Bakanlık alarma geçti. En az üç çocuk doğurmayı olanaksız kılmasa da hayli zorlaştırdığı için..

Gericiliğin kadın bedeni üzerinde tahakküm kurma girişimleri küretaj karşılığında istim aldı, en az üç çocuk ısrarında epey bir oyalandıktan sonra ne kadın emeğinden ne de doğurganlığından vazgeç(e)mediği bir ara formüle demir attı. Kadının eksik/evde ve esnek istihdamı biçiminde özetlenebilecek bu ara formülde çocuk bakımı ilköğretim yaşına gelen kadar anneye zimmetleniyor. Beş çocuklu kadına erken emeklilik de bu projenin mütemmim cüzü sayılır.

Sonraki dalga helal-haram dikotomisinden geldi. Helal gıdadan sonra halkımız helal süt, helal ilaç ve helal kemik iliği kavramlarıyla tanıştı. Toplumsal yaşamın dinsel referanslara göre belirlenmesinde akıl sınırlarını zorlayan bir başka tartışma yine bu kavram setinden alevlendi. Dini inancı olmayan kadınların sütünün de inançsız olacağından hareketle helal süt bankası kurma önerisi

şimdilik rafa kalkmış durumda. Domuz jelatininin ilaç üretiminde kullanılmasına dayandırılan helal ilaç uygulaması ise herhalde TÜSEB'e bağlı Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünün ilgi alanına giriyor.

Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Yönetmeliği ise 2014 yılında Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi. Yönetmelik yayınlanmadan önce Türk Tabipleri Birliği ilgili uzmanlık derneklerinden temsilcilerin de yer aldığı Bilimsel Kurul aracılığıyla konuya ilişkin görüşlerini Bakanlıkla ve kamuoyuyla paylaşmıştı. Yönetmelik TTB'nin görüşü dikkate alınmaksızın yayınlandı, TÜSEB'e bağlı Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Enstitüsü'nün uygulamaların sertifikalandırılmasından ve denetiminden sorumlu olacağı açıklandı.

Modern tıbbın karşısında bilimsel kanıta dayalı olmayan yöntemlerin yine modern tıbbın alternatifi gibi sunulabilmesinde ve eğitilmiş orta sınıflarda alıcı bulabilmesinde genel anlamda aklın gerilemesinin ve yeni tarihsel gericilik döneminin payı var. Bir diğer neden de piyasa egemenliğine girdikçe çürüyen ve çürüten sağlık ortamı elbette. Yoksa başka türlü kupa terapisi, hacamat, karyopraktik, maggot, müzikoterapi gibi etkinliği kanıta dayalı bilimsel araştırmalarla ortaya konulamayan geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarına akli başında bir insanın bel bağlamasına olanak yok.

Tam da bu nedenle Yeni Ortaçağın insan aklı üzerindeki egemenliğini hiç hafife almamak gerek. Aşı karşıtlığı bu egemenliğin toplumların sağlığını ve geleceğini tehdit eden son ve güncel örneği olarak envanterimizdeki yerini alıyor. Ve kapsama alanı İslamizasyon başlığına sıkıştırılmayacak kadar geniş ne yazık ki. Aslında aşı karşıtlığına kestirmeden genel gerici diyebiliriz bile. Bu karşıtlık, geçmişte prestijli bir bilimsel yayında yer aldıktan sonra çürütüldüğü için bugün artık indeksten çıkartılmış bir makaleye dayandırılıyor. Aşılardaki cıva bileşiklerinin otizm etiolojisiyle ilişkilendirildiği bu makalenin geniş yankı bulmasının ardından aileler çocuklarının aşılmasına izin vermiyorlar. Aynı dergide bu ilişkinin kurulamayacağını kanıtlayan başka bir bilimsel bir makale daha yayınlanmasına rağmen bugün artık indekste dahi yer almayan ilk makalenin algıdaki etkisi belli ki değişmiyor. Atıf yapılması mümkün dahi olmayan bu makaleye istinaden Trabzonlu öğretmen bir anne ile savcı bir baba çocukluk çağı aşı takviminde yapılması zorunlu olan kızamık aşısının otizme yol açtığı gerekçesiyle Sağlık Bakanlığına dava açıyor. Yerel mahkemenin Bakanlık lehine verdiği kararın aile tarafından temyize götürülmesinin ardından Anayasa Mahkemesi aileyi aşı yaptırmamakta haklı buluyor.

Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararıyla aşı karşıtlığı bugün itibarıyla kendisine son derece sağlam bir hukuksal bir dayanak bulmuş durumda. En acısı aşı karşıtlığı biçiminde tezahür eden gericiliğin kazandığı ideolojik zafer. Çünkü Anayasa Mahkemesinin bu kararıyla hem Medeni Kanunda, ve hem de Çocuk Koruma Kanununda ve Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinde geçen “çocuğun yüksek yararı” ilkesi ve hem de toplumun çocukların sağlığının korunması ve geliştirilmesindeki yükümlülüğü yok sayılıyor. Bağışıklama tasarrufunun ebeveynin tercihlerine bırakılması çocuğu anne babanın bir nevi özel mülkü gibi gören çarpıklığın ürünü.

Gericilik aynı zamanda bencilliktir. Çocuğunu aşılattırmayan aile bir ıssız adada değil başka çocukların da büyüdüğü bu toplumda yaşıyor çünkü. Ve evrensel kabul gören bir bilimsel veri olarak bulaşıcı hastalıkların boy göstermemesi adına toplumsal bağışıklama oranının yüzde 86'nın altına düşmemesi gerekiyor.

Dr. Ebru Basa